

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 102. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szerda, 1936. május 6.

A filmfeliratok

ügyében kiadott belügyminiszteri rendelet foglalkoztatja intenzíven az egész ország filmkereskedelmének és fejlődő iparának szakmai körét éppúgy, mint a mozik érdekeltségét. Érthető, hiszen arról van szó, mint ismeretes, hogy a jövőben a filmcenzura nem engedélyezi azoknak a filmeknek vetítését az ország területén, amelyeken magyar vagy német felirat szerepel.

Tatarescu miniszterelnök jelentette ki legutóbbi, Ploesti-ben tartott beszédében, hogy a kormány mindenképpen figyelembe kívánja venni azoknak a kisebbségeknek kívánságait és érdekeit, amelyek az ország lakosságának közel egy negyedét alkotják. Nyilvánvaló, hogy a miniszterelnöknek nem volt előzetes tudomása a belügyminiszterium azóta megjelent rendeletének szövegéről, merthízen ez a rendelet éppen a német és a magyarnyelvű lakosság kulturális jogait sérti, teljesen indokolatlan szigorúsággal. Igen valószínű továbbá, hogy nem lehetett tudomása az új intézkedésről Antonescu pénzügyminiszternek, továbbá Costinescu ipar- és kereskedelmügyi miniszternek sem, merthízen úgy pénzügyi, mint kereskedelmi és iparügyi érdekeink szempontjából sem lehet közömbös, hogy a mozik látogatottsága, a külföldről importált filmek forgalmának különböző haszna milyen mértékben válik veszélyeztetetté az új filmfelirati rendelet korlátozásainak következtében. Kétségtelen, hogy sem az érdekelt szakminiszterek, sem az érdekelt szakmák képviselőinek véleményét nem hallgatták meg, amidőn ezt a rendeletet kiadták, merthízen ha ez megtörtént volna, nem volna ilyen egyöntetű az érdekeltek megdöbbenése a nyomán felmerülő nehézségek és fenyegető veszteségek miatt.

Az Ardeal-i Filmkölcsonzők Egyesületének statisztikai adatai szerint a filmfelirati rendelet által leginkább érintett Ardeal területén évente átlag harminc millió ember látogatja a mozikat. Köztudomású, hogy minden mozilátogató a mozijegy árán felül még két lei repülőbélyeget fizet, valamint egy leut a román filmipar alapja javára. A repülőbélyegekből befolyó összeg tehát egyedül ardeal-i viszonylatban évente átlag hatvanmillió, a nemzeti filmalap számára pedig átlag évi harmincmillió jövedelmet jelent. Ettől függetlenül azonban a harmincmillió ardeal-i mozilátogató közönség 150 millió leies forgalmat bonyolít le, amelyből 22 százalékos adó címén külön újabb 33 millió lei folyik be évente az állam kasszájába, míg a városi egyleies taksa mindentől függetlenül újabb harminc millió leit jelent. Mivel a filmfeliratokat korlátozó rendelet éppen az ardeal-i és banat-i magyar- és németnyelvű mozilátogatókat érinti, ezen a területen úgy a mozik, mint a filmkölcsonzők joggal számíthatnak egy ötven-hatvan százalékos forgalomcsökkenésre, ami az állam jövedelmét a filmmel kapcsolatban egyedül Ardeal területén hatvanhat és félmillió leies jövedelemcsökkenéssel fenyegeti egyedül a mozik területén. Am ugyanez a helyzet a filmimport területénél is. Az évi külföldi filmimport 500 darab, amely egymillió méter filmszalagot jelent. Egy méter filmszalag cenzura-díja pedig 13.50 lei, amiből 10 lei illeti a nemzeti filmipari alapot, míg 3.50 leit minden filmszalag után a filmcenzurahivatal fenntartási költségeire for-

Az abesszin tragédia utolsó állomása

BEVONULTAK Addis Abebába az olasz csapatok

Harangok és szirénák jelezték Olaszországban a végső győzelmet — Megtörtént az általános olasz polgári mozgósítás — „Meggzűnt az abesszin állam“

Rablás és öldöklés Addis Abebában az olasz csapatok bevonulása előtt

Addis-Abebaból érkezett jelentések szerint, az olasz csapatok délután abesszin időszámítás szerint 4 órakor bevonultak Addis-Abebába.

Addis Abebaból jelentik: A bevonulásban résztvevő összes olasz csapatok pontos utasítást kaptak, hogy mikor lépjenek át az abesszin főváros határát és annak melyik részét foglalják el. Az askari hadosztály 15.000 főnyi embere már napok óta a fővárost környező hegyeken táborozott, míg a gépesített osztagok csak most érkeztek meg a főváros határába. Azért kellett megvárni ezeket az osztagokat, mert azt akarják, hogy tiszta olasz csapatok legyenek azok, amelyek elsőnek szállják meg az abesszinek fővárosát.

Az olasz csapatok bevonulása előtt a német követség gépkocsis járórei éjjel-nappal cirkálnak az abesszin főváros uccáin, hogy a még el nem menekült német, magyar, osztrák, svájci és bolgár állampolgároknak igyekezzenek segítyt nyújtani. Az egyik német mentőosztagnak halált megvető bátorsággal sikerült megtalálni Juno dr.-t, a nemzetközi vörös kereszt francia kiküldöttjét és Sommerer

francia újságíró, a Journal des Debats kiküldött tudósítóját. Az egyik összeomlott ház pincéjében kétségbeesetten védekeztek az abesszin mardalócok ellen és a segítség az utolsó percekben érkezett meg számukra. A megmenekült két franciát a németek a francia követségre szállították. A német követség kitűnően van megszervezve és állandóan összeköttetésben áll a francia és az angol követségekkel.

Közel kétezerre emelkedett a halottak száma Addis Abebában

A Keletafrikából érkező hírek egyértelműleg arról számolnak be, hogy tegnap az anarchiától uralt Addis Abebában a helyzet lényegesen rosszabbodott. A fosztogató bandák már a mentőosztagokra is rálöttek, amikor az angol menekülteket az angol követségre kísérték. Időközben a török követség is felhagyott azzal a szándékkal, hogy önállóan védekezzen a csőcselék támadása ellen. A követség egész személyzete az angol követség védett területére menekült és a védelmére szolgáló csapatok szintén elvonultak. A tegnapi zavargások során újabb tíz európaít gyilkoltak meg, akiknek legtöbbje görög állampolgár.

A legválóságosabb a francia követség helyzete, amely tegnap este ismét sürgős segítséget kért. A követség szikratávírón jelezte, hogy a helyzet az abesszin fővárosban rendkívül súlyos, a halottak száma megközelíti a kétezeret és máris élelmiszerhiány jelei mutatkoznak. A francia követ sürgős segítséget kért amelynek elmaradása kiszámíthatatlan katasztrófát okozna.

Djibuti-ból jelentik: (Rador.) Ideérkezett hírek szerint az elmúlt éjjel Hailu Ras, a Godjam tartomány kormányzója, 150 kitű-

nően felfegyverzett és fegyelmezett katonájával Addis Abebába ment és az európaiak szerint mindaddig féken tudja tartani a csőcselét-

ditanak. Filmenként 2000 leit adnak a filmkölcsonző vállalatok a román íróknak, akik románra fordítják a feliratokat. Ez a tétel maga egy évben egy millió lei. Az importfilmek behozatalánál a szakkörök negyven százalékos csökkenésre számítanak. Az állam vesztesége tehát ebben az esetben a filmalappal együtt nyolcmillió 800.000 lei. Összesen tehát 75.5 millió lei veszteségre lehet kilátása az államkasszának az importfilmek országos forgalmát és csak az ardeal-i moziforgalmat véve alapul. Igen valószínű, hogy a szakmai körök meg-

fogják találni rövidesen a módját, hogy a belügyminisztérium illetékes közegeit meggyőzzék a filmfelirati rendelet káros veszedelméről és így gazdasági argumentumokkal sikerül eliminálni a kulturális szempontból éppoly káros intenciókat a film és a mozik területeiről. A legnagyobb tanulság pedig az, hogy csak káros lehet minden olyan intézkedésnek az eredménye, amely a gazdasági élettől távolosó intencióknak engedve, kíván diktálni ott, ahol csakis a szakértői vélemények tapasztalatai lehetnek az irányadók.

ket, amíg az olasz csapatok bevonulnak. Az addis abebai állomáson magukat eltorlaszolt külföldiek tegnap reggel jelentették, hogy az éjszaka aránylag nyugodtan telt el és a lövöldözés is vesztett hevességéből.

A hajnali órákban szétszórtak egy fosztogató csoportot, amely az állomást akarta megtámadni. Éjjel újabb tüzvész keletkezett a város központjában. Érdekes, hogy a fosztogatók oly hatalmas zsákmányra tesznek még mindig szert, hogy megrakodva hagyják el a várost és helyet adnak újabb csoportoknak, amelyek még mindig találnak elrabolni való értékeket. A reggeli órákban olasz repülőgép jelent meg az állomás fölött, igen alacsonyan repülve és szemlét tartott. Délután 10 órakor a francia követségről fegyveresekkel megrakott autó érkezett az állomásra. Az autóban ülők fegyvertüzzel félemlítették meg az állomást még mindig körülvevő csőcseléket és a magukat elsáncolt európalakat védelemben részesítették.

Az addis-abebai angol követség rádió-jelenti az angol külügyminiszteriumnak, hogy

Mussolini: Bejelentem az olasz népnek és az egész világnak, hogy a háborúnak vége

Ma délután 17 óra 50 perckor adták meg a jelt, úgy az olasz fővárosban, mint az egész országban az általános polgári mozgósításnak. A Capitolium körül megszólaltak a harangok, egyidejűleg a szirénák is és így jelezték a vég-ső olasz győzelmet, az abesszin főváros elfoglalását. Az ország minden polgára a számára kijelölt gyülekező helyre sietett. A házak homlokzatán és az ablakokban egymásután megjelentek a lobogók és az uccákon fekete inges fascisták, ifju balillák vonultak mindenfelé gyülekező helyeikre. A lelkesedés az egész országban óriási és annak ellenére, hogy tegnap óta állandóan várták, a főváros elfoglalásának híre mégis mindenütt meglepetésszerűen hatott. Az olasz rádió-állomások délután 6 óra óta állandóan az olasz nemzeti himnuszokat játszó. A katonák a laktanyákban gyülekeznek, hogy ott hallgassák meg Mussolini miniszterelnök rádió-jelentését.

Pontosan háromnegyed 8 órakor nyílt ki a Palazzo Venezia középső erkélyének aittaja és a tömeg hatalmas és egetverő ujjongása közben megjelent Mussolini miniszterelnök. Hosszu percekig tartott az üdvözlés, amit Mussolini felemelt karral, némán hallgatott, majd amikor a téren csend lett és már csak a mellékucskából hangzott még mindig ide az ünneplő tömeg éljenzése, megkezdte a Duce beszédét. Dolgozószobájának ablakából ugyanekkor hatalmas fényező árasztotta el világgossággal az erkélyt és Mussolini alakját.

Mussolini nagy beszéde

Fascista forradalom feketeingesei, egész Olaszország férfiai és asszonyai, olaszok a határokon túl, a hegyeken, a vizen, mindenütt! *Badoglio táviratozza, hogy ma, május 5-én délután 4 órakor győztes csapataink élén bevonult az abesszin fővárosba* — kezdte meg nagy beszédét a Duce és ezeknél a szavaknál óriási lelkesedéssel a tömeg Mussolinit és az Afrikában küzdő katonákat éltette. Ezután Mussolini a következőket mondotta:

— Történelmének harminc évszázada alatt Olaszország sok emlékezetes órát élt át, de a mai óra bizonyára egyike a legünneplényesebbeknek.

Bejelentem az olasz népnek és az egész világnak, hogy a háborúnak vége.

Bejelentem az olasz népnek és az egész világnak, hogy a béke helyreállt. Megindultan, de büszkén mondom ezt a nagy szót, a hét hónapig tartó kemény harc után. De elkerülhetetlenül szükséges hozzátennem, hogy a mi békekénkről, a Pax Romanáról van szó, amely abban az egyszerű visszavonhatatlan és végleges tényben nyilvánul meg:

Abesszinia Olaszországa. Olaszországa

az amerikai követség személyzetét és menekülteit a segítségül küldött angol gyarmati, indiai katonák megmentették és átkísérték az angol követség épületébe. Jelentette továbbá, hogy a belga követséget tegnap este 6 órakor, majd este 10 órakor fegyveres banda megtámadta. A követség azonban erős tüzeléssel mindkét ízben visszaverte a támadókat.

Más jelentések szerint az angol követség területén most már több mint kétezer menekült tartózkodik, akik a fegyveres banditák elől menekültek oda.

A csőcselék ugyanis kisebb csoportokra osztva, még mindig rabol és gyilkol az uccákon.

Az angol követségen tartózkodó menekültek nem mind angolok, hanem 23 állam menekülteiből állanak. Nagyobb menekült tábor tartózkodik a francia követségen is. Itt azonban nagy nehézséget jelent az, hogy az élelmiszerkészlet már majdnem teljesen elfogyott. Djibuti-ból kértek élelmiszer-segítséget és egy gyarmati századot is.

de fakto, mert a mi győztes csapataink foglalták el és Olaszországa de jure, mert Róma kardja és műveltsége győzedelmeskedett a nyers brutalitáson.

A birodalom különböző népfajai kivétel nélkül megmutatták, hogy nyugodtan, olasz trikolor árnyékában kívánnak élni és dolgozni. Az október 2-iki mozgósítás alkalmával megígértem, hogy minden lehető meg fogok tenni, hogy elkerüljük az afrikai konfliktus európai háborúvá való kiszélesítését. Ezt az ígéretemet megtartottam és jobban, mint valaha, meg vagyok győződve, hogy Európa békéjének megzavarása, Európa bukását jelentené. Hozzá-

A négus utolsó órái Djibuti-ban

Djibuti-i jelentés szerint a város lakossága még mindig a négus távozásának szomorú hatása alatt áll. A négus családjának és 117 tagú kíséretének távozása valóban drámai körülmények között történt meg délután 5 órakor. A kormányzói palota árbocára a hatóságok az abesszin lobogót huzatták fel és a menekülő uralkodó távozásánál valamennyi hatósági személy jelen volt. A négus, aki a kormányzói palotában lakott, néhány látogatót fogadott djibuti-i tartózkodásának idején, a császári család tagjai pedig el sem hagyták lakosztályukat.

A menekült abesszin vezérek és főnökök a kormányzói palota fogadótermének öblös karosszékeibe sűppedve, komor hangulatban várakoztak. Itt tartózkodott Rass Kassa és Rass Gheta su is. A palotában mélyszéges csend honolt egész idő alatt. Negyed hat órakor két tiszt jelentkezett a négusnál és kö-

Az olasz kormány Viktor Emánuelnek ajánlja fel az abesszin királyi címet

Az olasz kormány elhatározta, hogy még a Népszövetség legközelebbi tanácsulése előtt bejelenti, hogy milyen formában tartja meg szállva Abessziniát. Az etiop császárság nagy része, az olasz kivánság szerint, mint olasz gyarmat szerepelne a jövőben és az ugynevezett Amhara-tartomány abesszin királyság lenne olasz fennhatóság alatt. A legközelebbi napokban nyilvánosságra hozzák azt is, hogy ki az olaszok abessziniai trónjelöltje. Állítólag

az olasz kormány Viktor Emánuel királynak ajánlja fel az abesszin királyi címet, halálból azért, mert a király támogatta a fascista kormány gyarmatosító törekvését.

A ma reggeli olasz lapok híradásai szerint Mussolini a napokban abesszin kormányt nevez ki, amely ugyanolyan szerepet fog majd Abessziniában betölteni, mint a marokkói fran-

Egy kendergyárral kapcsolatos cca. 600 holdas elsőrendű és gazdag felszerelésű gazdaság egészben, vagy részletekben is eladó.

Érdeklődőknek mindennemű felvilágosítással az értékesítéssel megbízott

Boróczy László szolgál, u. p. Canad, jud. Torontal. Kivánsatra kocsit Canad állomásra küld.

teszem azonban ehhez, hogy mi készek vagyunk megvédeni a mi dicső győzelmünket ugyanazzal a törhetetlen elhatározással és elszántsággal, amellyel azt megszereztük.

Vidékről érkező jelentések szerint a földmunkások a harangok megkondulása után mindent abbahagyták a munkát és a többkilométernyire fekvő gyülekező helyekre futva értek el.

Rómában a szankciós államok követségeit megerősített járőrök veszik körül.

Különösen megerősítették a hatóságok az angol követség palotáját. A főváros zászlódszhen áll. Az uccákon a közlekedés csaknem lehetetlen. A Palazzo Venezia, vagyis a miniszterelnökség palotája előtt már fél 8 óra táiban többszáz ezer főnyi tömeg gyűlt össze, amely közvetlenül a miniszterelnök száiából akarja meghallgatni a győzelmét.

„Meggiszt az abesszin állam“

Az olasz sajtó szerint az abesszin állam megszűnt és az abesszin kormány egyetlen tagja sem állíthatja magáról azt, hogy az abesszin népet képviseli. Attól a perctől fogva, amikor az olasz csapatok bevonultak Addis Abebába, megszűnt a szankciós politika létjogosultsága is, mert nincsen többé abesszin állam, amelyet a Népszövetségnek meg kellene védeni.

A Tribuna szerint komoly béketárgyalásokról sem lehet szó, mert nincs abesszin hatóság, amelynek felhatalmazása lenne ilyen tárgyalások folytatására. A béke az olasz csapatok bevonulásával befejezett ténnyé vált.

zölték, hogy elérkezett az indulás órája. A császári család néma csendben haladt le a lépcsőkön, mialatt a katonai hatóságok fejei tisztelgtek.

Hivatalos autó szállította a császári családot a kikötőbe, az egész uton hatalmas tömeg sorakozott, somáli lövészek tisztelgő sorfalat szolgált díszőrségül. A kikötőben, ahol az Entreprise nevű cirkáló horgonyzott, díszszázad állott, szintén somáli lövészek tisztelgtek a távozó császári családnak. Motorcsónak szállította a cirkáló utasait a csatahajó fedélzetére: ez is ünneplés csendben történt, csak az ismételt tisztelgő somáli lövészek fegyvere csattogott. Mialatt a csatahajó horgonyait felszedték, a parti útegek szalvétákat le és a cirkáló ágyui válaszoltak a díszlövésekre. Ezután a hajó méltóságteljesen kifutott a kikötőből és lassan eltűnt a láthatáron...

cia kormány. Graziani tábornokot Abessziniá kormányzójává nevezik ki, míg Badoglio marsall visszatér Olaszországba.

Az angol sajtó azt a meglepő értesítést közli, hogy tegnap délután két angol cirkáló angol katonai csapatokkal elindult Abessziniá felé. A lapok nem rendelkeznek bővebb értesülések felett.

Valószínű, hogy Olaszország az ifju Meneliket, a nemrég elhunyt Lidj Jassu fiát ülteti Abessziniá trónjára. Ő ugyanis a trón egyedüli törvényes örököse. A herceg jelenleg Djibuti közelében, Tadjurában él és a francia kormánytól eléggé szép évi juttatást húz, tekintettel arra, hogy anyai nagybátyja Akubek szultán volt, aki nagy szolgálatokat tett valamikor Franciaországnak. Egy francia katonatiszt neveli és igen jól beszél franciául.

Londoni politikai körökben elterjedt annak

a hire, hogy Anglia felszólítja az olasz kormányt, hogy küldje ki megbízottját a népszövetségi ülésre. Az angol lapok szinte egyhangzóan megállapítják, hogy

az angol kormány nem fog hozzájárulni a büntető szankciók kiterjesztéséhez, sőt valószínűleg a jelenleg érvényben lévő büntető szankciók törlését sem fogja el-lenezni.

A Morningpost szerint minden valószínűség arra mutat, hogy Anglia és Olaszország között teljesen megszűnik a feszültség. Az angol kor-

Eden angol külügyminiszter politikája teljes kudarcot vallott

A lapok jelentései szerint az angol kormány még nem döntött, hogy milyen magatartást tanúsítson legközelebb Genfben, a népszövetségi tanácsülésen az abesszin kérdésben.

Kizárták tartják London politikai köreiből, hogy az angol kormány továbbra is ragaszkodik a megtorló intézkedésekhez.

A Daily Telegraph rámutat arra, hogy Mussolini miniszterelnök legfontosabb célja az angol-olasz feszültség enyhítése és a két nagy nemzet közötti jóviszony helyreállítása.

A Daily Mail szerint Haile Selassie császár, mielőtt hajóra szállt, szavát adta a djibuti-i francia kormányzóknak, hogy nem vesz részt tovább semmiféle hadműveletben. Ez volt nemzetközi jog szerint az előfeltétele annak, hogy a francia területet elhagyhassa. Igéretéről felvett jegyzőkönyvet haladéktalanul beterjesztették a francia külügyi hivatalnak, hogy az olasz kormány megtehesse rá az észrevételeit.

Az angol parlament folyosóin egyébként azt a kérdést latolgatják, hogy vajon

mi lesz Eden angol külügyminiszterrel, miután politikája teljes kudarcot vallott.

Ugy tartják, hogy Eden lehetőleg helyezethet került, mert a tények elkerülhetetlenné teszik az angol kormány politikájának irányváltását. Az alsóház szerdai interpellációs külpolitikai vitáján a munkáspárt valószínűleg javasolni fogja a megtorló intézkedések szigorítását, mire Eden minden valószínűség szerint be fogja vallani, hogy politikája csődbe jutott, sőt **Abesszinia sokkal rosszabb helyzetbe került, mint akkor lett volna, ha Hoare és Laval béketervét elfogadják.**

Mussolini: Olaszországnak nincsenek további gyarmati igényei

Londonból jelentik: A Daily Mail hosszú beszélgetést közöl, amelyet Mussolini miniszterelnökkel folytatott Ward Price szerkesztő, a lap Rómába küldött képviselője. A miniszterelnök nyilatkozata így kezdődik:

— **Politikánk sohasem tervezett és ma sem tervez semmit, amely sérthetné az angol birodalom érdekeit. Olaszország egyáltalában nem áhítozik Egyiptomra, amelyet független Földközi-tengeri országnak tekint és amellyel a legjobb viszonyban kíván maradni. Szudánban és Palesztinában nincsenek semmiféle érdekeink. Mit mondhatunk ennél többet. Szavamat adom önnek, hogy Olaszországnak nincsenek további gyarmati igényei. Hígyje el, hogy a keletafrikai győzelem a megelégedett hatalmak csoportjába sorozza Olaszországot. Mi olaszok gyarmati ügyekben nem fogunk többé az elégedetlen proletársághoz tartozni, hanem a jövőben konzervatívok leszünk — mondotta mosolyogva Mussolini.**

Az angol lapszerkesztőnek arra a kérdésére, hogy Olaszország hogyan fog békét kötni és mi lesz Róma magatartása, a Duce így válaszolt:

— Erre még nem tudok választ adni. Róma feladatát lényegesen megkönnyítette a négus megfutamodása, de Abesszinia jogi sorát még el kell dönteni. Ugyan kivel lehetne most békét kötni, mikor a császár elszökött? Tény az is, hogy az abesszin nép fellázadt császárja ellen, akit egyizben meg is támadott.

mány, a lap szerint, végeredményében nem térhet ki az eől, hogy a befejezett tényeket el ne ismerje. Bizonyosra vehető, hogy az angol kormány kísérleteket tesz majd arravonatkozólag, hogy **helyreállítsa a jóviszonyt Olaszországgal.**

Londonból jelentik: Az abesszin események miatt az angol pénzügyi körök elejtették azt a tervet, hogy a londoni pénzpiacra az abesszin kormány javára félmillió kölcson bocsásson ki. Már megtörténtek az intézkedések, hogy a kölcsönre történt befizetéseket adják vissza.

Ezt az olasz uralom melletti rokonérzés megnyilvánulásának lehet tekinteni. Annyit mondhatok, hogy a béke nem lehet „béna béke”, mert Olaszországnak egyszersmindenkorra meg kell oldania az etiop-kérdést.

Ward Price további kérdéseire Mussolini még így válaszolt:

— Meg vagyok győződve róla, hogy a Népszövetség átszervezése, közös megegyezés útján feltétlenül szükséges. A Népszövetségnek fenn kell maradnia és fenn is fog maradni, csak a jövőben feladatát erejéhez fogja mérni és az európai vezető nemzetek szükségleteihez és az államok körülményeihez alkalmazkodik.

A továbbiak során Mussolini végül Olaszországnak és a locarnói hatalmaknak a viszonyára vonatkozólag leszögezte, hogy Olaszországot csak a megtorlások kényszerítették tartózkodó magatartásra és ma is kész elismerni a nagyhatalmak közötti megegyezést.

Vaidát kihallgatáson fogadja a király

Tatarescu nagyfontosságú emlékiraton dolgozik — Létrejött Franciaországgal a petroleum-termékek eladására vonatkozó egyezmény

Vaida volt miniszterelnök Iași-ból Bucurestibe érkezett. Vaidát a hét folyamán kihallgatáson fogadja az uralkodó. A „*Frontul Românesc*” képviselői egyébként megbeszélést tartottak és elhatározták, hogy a képviselőház őszi ülészakán **a vaidisták nem vesznek részt a nacionalista parlament blokkban.**

A kormány helyzetét illetően egyes fővárosi lapok olyan híreket közölnek, hogy **Bratianu Dinu és Tatarescu között nem őszinte a kibékülés és hogy a kormánypárt kebelén belül a közeljövőben újabb érdekes események várhatók.** A *Zorile* hosszabb riportban foglalkozik egyes politikai pikantériákkal, így többek között azzal, hogy a vasárnap délelőtt Bucuresti-ből induló Rapidon történetesen együtt utazott **Bratianu Dinu és Lupu dr.**, a nemzeti-parasztpárt alelnöke. A lap szerint Bratianu Dinu megjelent Lupu dr. fülkéjében és közel egy óráig bizalmas beszélgetést folytatott vele.

Vasárnap este megérkezett a fővárosba Tatarescu miniszterelnök, aki poiana-i birtokán állítólag **nagyfontosságú emlékiraton dolgozott.**

Az ipari és kereskedelemügyi minisztériumban ma a kormány állandó gazdasági bizottsága Tatarescu miniszterelnök elnökletével ülést tartott. Megtárgyalták a petroleumtermékek eladására kötött egyezmény ügyét. Ezeknek a termékeknek az évi mennyisége 75 ezer vagon, amit a Petrofina társa-

A szovjet dönt, hogy a kommunisták részt vesznek-e a francia kormányban

Párisból jelentik: A belügyminiszterium tegnap közölte a francia képviselőválasztások végleges eredményét, amely a következő:

Kommunisták 72, független kommunisták 10, szociálisták 146, egyesült szociálisták 26, független szociálisták 11, radikális szociálisták 116, független radikálisok 31, baloldali köztársaságiak 84, demokrata néppárt 23, jobboldali republikánusok 88, konzervatív és független pártiak 11 mandátum.

A francia sajtó egyébként biztosra veszi, hogy a választás eredményeképpen a kormányzást hamarosan a népfront veszi át. **Sarraut** miniszterelnök tegnap hosszabban tanácskozott **Mandel** és **Stern** miniszterekkel, majd utána kijelentette, hogy június elsejéig nem lesz változás a kormányban. A lapok azt írják, hogy

Leon Blumnak, a szociálisták vezérének van legtöbb esélye a kormányalakításra.

A mandátumeltolódások valamennyi pártot sürgős tanácskozásra készítettek. A szociálisták és a kommunisták a népfront megalakításáról tárgyalnak. A szociáldemokraták felhatalmazást adtak a párt vezetőségének, hogy készítse elő a népfront kormányának megalakulását, viszont a kommunisták Moszkva döntésétől teszik függővé, hogy résztvegyenek-e a kormányban. Ha a válasz igenlő lesz, akkor Franciaországban megtörténik az a nyugtalanító eset, hogy a világ egyik vezető nagyhatalmának kormányában kommunista miniszterek fognak ülni.

ság útján, a francia államnak adnak el, a hadsereg felszereléséhez szükséges fegyverek fejében. Az eladás 12 évi időtartamra történik, az árakat háromhónaponként a kereskedelemügyi miniszter vizsgálja felül. A Petrofina társaságnak esetleges veszteségei fedezésére két és fél százalékos járulékot adnak. Az értekezlet után minisztertanács volt, amely jóváhagyta a határozatokat és felhatalmazta **Costinescut**, mint a kormány képviselőjét, hogy **Wagner** francia kormány megbízottal együtt aláírja a petroleumtermékek eladására vonatkozó egyezményt. A minisztertanács ezután jóváhagyta a táblai ítélet folytán a Stewart-cégnek fizetendő 50 millió kártérítésnek állami kötvényekben való kiutalását.

Fegyveres merénylet a moneasa-i erdőben

Kedden délelőtt jelentés érkezett az arad-i ügyészségre egy Arad-megyében történt fegyveres merénylet ügyében. A jelentés egyelőre csak annyit közöl, hogy az elmúlt napokban egy **Takács Miklós** nevű simand-i lakosra rálőttek a moneasa-i erdőben, azonban a golyó szerencsére csak a kalapját furta keresztül, Takácsnak semmi baja sem történt. A nyomozás során a csendőrség őrizetbe vette **Ilie Ioan** bihor-megyei lakost, akit a merénylet elkövetésével gyanúsítanak.

Május 8-án nyílik meg a

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

Váltsa meg vásárigazolványát a menetjegyirodáknak

50%-os utazási kedvezmény.

A vásárigazolvány visummentes beutazásra jogosít.

A nyolcvan éves Freud

Irtta: Dr. HERSCH ANDOR

Egy bécsi csendes ház szerény lakásának gyakori vendége e szép májusi napokban a postás. Hozza a világ minden tájáról a világ minden nyelvén írt leveleket, sürgönyöket, üdvözlőket, melyek mind egy most már 80 éves férfinak szólnak, ki csendes elzárkózottságában él könyvei és családja között. Nem hadvezér és nem politikus, nem író és nem művész, nem hallani a mikrofonba dörögni és nem jelenik meg széles gesztusok kíséretében a filmzsrúnak vásznain, nem nyilatkozik, nincsenek szenszációi, elkülönülve a külvilág zajától dolgozik még ma is, annak ellenére, hogy több mint egy évtizede küzd súlyos testi betegségével.

Freud Zsigmond ma 80 éves. És ha e nevet halljuk, törvényszerűen eszünkbe jut a másik név, mely vele teljesen és tökéletesen összeforrott, mely ma már egy: a pszichoanalízis, lélekelemzés.

Freud a bécsi orvosegyetem tanára, aki már négy évtized előtt látta a hivatalos orvosi lélektan meddőségét és, akinek nyugtalan, kutató szelleme nem tudott és nem akart a semmitmondó felszínen maradni. És páratlan zsenialitással, törhetetlen energiával, az igazi és alkotó tudós bátorságával elindult egy uton, mely az emberi szellem történetében talán a legbátrabb, legnehezebb ut volt: leszállt az emberi lélek mélyébe, ahol az ősi ösztönök, fékevesztett indulatok zürös összevisszaságban kavarnak és mint igazi buvár megkereste és megtalálta e szörnyű kaosz törvényszerűségeit. Éles reflektorral világított be az emberi lélekbe és megállapította, hogy az emberi lélek integrans részét a tudatalatti én alkotja, amelynek ösztönei és indulatai vezetik az embert.

A teremtés koronája, az ember felhőrdült erre a megállapításra: hogyan hát nem az ész, az értelem, uralkodik az embert, hanem az indulatok és ősi, sötét ösztönök tehetetlen játékszerei vagyunk? Ez lehetetlen. És Freud egyedül állt az egész világgal szemben. Nem harcolt, nem agitált csak igazságokat mondott. De azt bátran, keményen, irgalmatlanul állta. Az ellenállások viharos hullámai már-már elnyelték, de ő a bölcs nyugalomával kutatva tovább az emberi lélek sötét, utatlan útjait, tudva azt, hogy idő kell ahhoz, míg az emberiség megérti és megérzi tanait. Ő mondta, hogy az emberiséget a kulturális haladása folyamán három nagy csapás érte: az első mikor megdőlt a geocentricus felfogás, mikor tudatára jött az emberiség, hogy nem a föld a világmindenség közepe, mely körül forog minden égitest; a második mikor Darwin az ember származásának tudományos feltárásával megtépázta az antropocentricus elméletet; és a harmadik Freud, ki a pszichoanalízis tudatalatti ösztönelméletével lerombolta a szabad akarat büszke teóriáját.

Több mint négy évtized telt el az első freud megnyilatkozás óta s ma loggál kérdezhetjük, mit nyert vele az emberiség? A kemény harcok és ellenállások kora letűnt, a pszichoanalízis ma nélkülözhetetlen eszköze a modern orvostudománynak, mellyel a lelki és kedélyélet zavarait és megbetegedéseit gyógyítják, de már ezen rövid idő alatt is jóval túlnőtte az orvostudomány kereteit. Aminthogy a villamosság gyógyítást és ma már nélkülözhetetlen az orvostudományban, de túlnőve annak kereteit, egész a klinikák és civilizációnk raita épült fel, éppen úgy a pszichoanalízis túlnőve orvosi kereteit, megtermékenyítette, felélesztette egész kulturánkat. Talán nincs a szellemi életünknek egyetlen területe sem, melyre fűdő frissességgel ne hatottak volna a freud megállapítások, kezdve a filozófián és végezve a jogon; a vérszegény irodalom és művészet feléledt a lélekproblémák sokrétű megvilágításával s ma nem találunk komoly irodalmi művet, mely ne lenne teletüzdelve a pszichoanalízis bátor gondolataival; új irányt és lendületet adott a gyermeknevelésnek és a pszichoanalízis eredményei alapján elő tudjuk készíteni a ma gyermekét a felszabadultabb, emberibb és talán boldogabb életre.

Freud Zsigmond ma 80 éves. Kerüli az ünnepléseket, nem engedte, hogy felterjesszék tudományos munkássága elismerésül a Nobel-díjra, barátaival, a világ szellemi kiválóságaival, harcolt, hogy öregségének e csendes tavaszát ünnepi lármával ne zavarják. Utolsó, nagy művén dolgozik és úgy érzi, hogy tudományos munkásságának ünneplése felesleges. És talán ebben is igaza van. Alkotása, küzdelmei, eredményei túlnagyok ahhoz, hogy ünnepi frázisokkal feldiszitett álljon ki velük a világ oly furcsa szinpadjáról.

Az osztrák választójegyzék

Csak védelmi célokra

használja fel az osztrák kormány a hadsereget

Bécsből jelentik: Az osztrák kormány tegnap juttatta el a nagyhatalmak, a kisantant, valamint Törökország és Bulgária megbízottaihoz jegyzékét, melyben részletesen megindokolja április 1-i lépését, továbbá válaszol mindazokra a kérdésekre, amelyeket az általános védszolgálat bevezetésével intéztek az osztrák kormányhoz. A jegyzék bevezetésében kéri, hogy az osztrák kormány lépését ítéljék meg előítéletektől mentesen, hogy az időközben felmerült aggályok és félreértések széjjeloszolhassanak. A jegyzék a következő hat pontból áll:

1. Mindenekelőtt megállapítandó — fejteti ez a pont — hogy az április elsejei törvény nem jelenti az általános védkötelezettséget, hanem csupán az általános szolgálati kötelezettséget bevezetését.

2. Az osztrák kormánynak az a szándéka, hogy a népnevelést első helyre helyezi az új osztrák államélet alakításában. Ezzel az a célja, hogy az osztrák népet az a meggyőződés és óhaj hassa át, hogy függetlenségét ön maga védje meg, minden külső és belső ellenséggel szemben.

3. Az április elsejei törvény a célszerűség szempontját is szem előtt tartotta. Ausztria semmi esetre sem akar békeidőben

nagyobb hadsereget fenntartani, mint amilyet Anglia a béketárgyalások idején Ausztria számára meg kívánt állapítani. Ez a hadsereg 50.000 főből áll.

4. Az osztrák kormány ünnepélyesen kijelenti, hogy hadseregét csak védelmi célokra használja.

5. A Saint-Germain-i békeszerződés értelmében a hatalmak fokozatos leszerelésre kötelezték magukat. Ez nem történt meg, ellenkezőleg, a hatalmak a békeszerződések aláírása óta lényegesen felesztették hadereiket. Kétségtelen ezzel szemben, hogy a békeszerződések aláírása óta voltak bizonyos erőfeszítések, melyek a lefegyverzést célozták, azonban ezek az erőfeszítések nem vezettek a kívánt eredményre, aminek semmiesetre sem Ausztria az oka. A lefegyverzésre vonatkozó tárgyalások meghiusulnak, ilyen körülmények között az osztrák kormánynak az a nézete, hogy az április elsejei törvénnyel csak segítségére volt a hatalmaknak, melyek a Saint-Germain-i békeszerződés értelmében kötelezték magukat az osztrák függetlenség megvédésére. Az osztrák kormány április elsejei törvényével magára vállalta ezt a védelmi kötelezettséget.

6. Az osztrák kormány véleménye szerint az április elsejei törvény Ausztria szuverenitásának természetes folyamánya és ilyenformán mint belügy kezelendő.

Létrejött a román—magyar sportbéke

Fellételek a labdarugó-sporttal kapcsolatban

Budapestről jelentik: Az Országos Testnevelési Tanács hivatalában ma este 8 órakor írták alá a román sportfőhatóságok nevében Boerescu és Neagu, míg a magyar szövetség nevében Kelemen Kornél dr. a létrejött sportbékét. A megállapodás kimondja, hogy a két ország valamennyi sportágban lehetővé teszi sportolóinak érintkezését, egymás versenyein és mérkőzésein való részvételét. A labdarugó sporttal kapcsolatban azon-

ban azzal a megszorítással, hogy Romániából csak a divízió csapatai, Magyarországból pedig csak a ligacsapatok és az elsőosztályú amatőr-csapatok kaphatnak mérkőzések rendezésére engedélyt. Kötelezettséget vállalnak, hogy a román és a magyar sportolók számára a mérkőzések alkalmával azokat az utazási kedvezményeket igyekeznek egymás számára megszerezni, amelyek az illető országokban szokásosak.

Tizenhárom késszurással életveszélyesen megsebesítettek Pancota-n egy arad-megyei kereskedőt

A Palcu-féle szőlők bérbeadásának iragikus következményei — Véres esemény egy pancota-i vendéglőben

Véres esemény játszódott le az elmúlt napokban egy pancota-i vendéglőben. A községben tartózkodott Cociuba tárnova-i kereskedő, aki felkereste az egyik vendéglőt, hogy ott megebédeljen. A látogatásról tudomást szerzett több pancota-i haragosa, akik nyomban ellátogattak a vendéglőbe és ott rá támadtak a szerencsétlen kereskedőre. Először csak ütlegelték, hamarosan azonban előkerültek a kések és

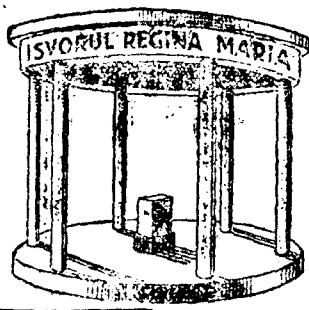
Cociuba néhány perc múlva tizenhárom sebből vérezve terült el a vendéglő padlóján.

A hat tagból álló társaság a súlyosan megsebesített kereskedőt ismét megtámadta és az egyik a hasán mély vágást ejtett. Ezután felkapták az eszméletlen embert és a csendőrségre vitték, ahol önként jelentkeztek. Cociuba-

nak dr. Aldea n pancota-i orvos nyújtotta az első segélyt, majd beszállították az arad-i kórházba, ahol súlyos állapotban fekszik a tárnova-i kereskedő.

A csendőrség természetesen nyomban őrizetbe vette a merénylőket, akiknek sorában egy Toll nevű egyén vitte a vezető szerepet. Közöttük volt Palcu Lázár ismert szőlőbirtokos volt vncellérje, valamint egy pancota-i orvos kocsisa. Megállapítást nyert, hogy azért haragudtak Cociubára, mert a kereskedő bérbevette a Palcu-féle szőlőket a csödtömegtől és ők illymódon elestek keresetüktől. A csendőrség erélyesen folytatja az ügyben a vizsgálatot.

Cociuba állapota a kórházi kezelés folytán ma már lényegesen javult, azonban előre láthatólag csak néhány hét múlva heveri ki sérüléseit.

Szív, érlemeszesedés, magas vérnyomás, reuma, máj, vese- és hólyag, vérszegénység, ideg-betegek részére legkiválóbb szakorvosok is ajánlják:

BĂILE LIPOVA (Gyógyfürdőt)

Szezon: május 1-től október 30-ig.
Május 30-ig 50%-os kedvezmény!

A király személyesen vizsgálja felül a kegyelemre terjesztettek ügyét

— Május 10-re hetven kegyelmezés és büntetésleszállítás várható —

Bucuresti-ből jelentik: Pop Valer igazságügyminiszter ma délelőtt megjelent az uralkodó előtt és bemutatta a május 10-ikén nyilvánosságra hozandó kegyelmi tényben való részesítésre előterjesztettek névsorát. Őfelsége visszatartotta a névsort és valamennyi vonatkozó iratcsomót magához kéréte, mert a kegyelemre és büntetés mérséklésre előterjesztett elítéltek ügyét személye-

sen és külön-külön akarja felülvizsgálni. Ilyenformán az idei kegyelmi tény teljesen Őfelsége mérlegelése alapján készül. Az igazságügyi minisztérium jogügyi osztálya Zeletzky kegyelmi kérvényét kézhez vette, ezt azonban ezideig még nem terjesztették az uralkodó elé. Ezidén összesen mintegy hetven megkegyelmezés és büntetés leszállítás várható.

Zelea Codreanu és Stelescut felmentette a galati-i esküdtszék

A vasgárdisták zendülési perének izgalmas tárgyalása — Katonassággal megerősített csendőrkordon tartotta fenn a rendet — A vádlottakat az ítélet után szabadlábra helyezték

Galati-ból jelentik: A galati-i esküdtszék ma kezdte meg a feloszlatott vasgárda vezetőinek zendülési perét. A per homlokterében — mint ismeretes, — az azóta ellenfelekké lett fegyvertársak: Zelea Codreanu és Stelescu állottak, a vádlottak között szerepelt még Tanase Antochi, Stefan Burceanu, C. Potolea, Pandita Petrache és D. Cristean. A vád szerint Codreanu és Stelescu 1934. november 3-án egy választói gyűlésen súlyosan bántalmazták Ciobaniu csendőrmestert, aki meg akarta akadályozni a vasgárdistákat abban, hogy Targul-Murásti községbe hatoljanak, miután a községet fertőző betegségek miatt vesztézárolták.

A két fővádlott közötti ellenséges viszony nagy érdeklődést keltett a per iránt és különösen Codreanu hívei vonultak fel nagy számban, viszont Stelescu személyi hívei, akik között Beza is helyet foglalt, mindent elkövettek, hogy bátorítsák vezérüket, különös tekintettel arra, hogy olyan hírek terjedtek el, mintha Codreanu hívei támadást készítettek volna elő Stelescu ellen. A hatóságok széleskörű intézkedéseket léptettek életbe,

az igazságügyi palota bejáratait erős csendőrkordon zárta el és a csendőröket katonassággal erősítették meg, míg az utcákon katonai járőrök cirkálnak.

A megye valamennyi csendőret összpontosították a városban, a teljes rendőrlégénység riadókézsültségben állott és összpontosították a rendőrtisztikart is. A helyi gyalogezred egy százada erősítette meg a karhatalmat, a folyamhajtási hatóságok megerősítették a kikötőrséget és lasi-ból 300 csendőr érkezett. A feltűzött szuronyu karhatalom csak a bírólkar tagjait, a tanukat és az újságírókat engedte be az igazságügyi palotába, de ezeket is személyi motozásnak vetették alá. A vádlottakat még reggel 4 órakor átszállították a fogházból az igazságügyi palotába, a tárgyalás pedig 9 órakor vette kezdetét.

A tárgyalás megnyitása után a védők kifogást emeltek a zsidó esküdtek ellen, ennek ellenére az esküdtek között helyet foglalt egy Kaplanschky Fishel nevű zsidó polgár. A vádirat felolvasása után az elnök felszólította Codreanút: mondja el, miképpen történt az incidens? A vádlott elmondotta, hogy a községet erős csendőrkordon vette körül és Ciobaniu őrmester megtiltotta Stelescunak, hogy kíséretével a községbe térjen. Az őrmester magatartása rövid dulakodást váltott ki és ennek eredményeképpen Ciobaniut az árokba dobták.

Az arad-i „Zsidó Nemzeti Szövetség”
ma esti Dienst-jén
Grosz Gyula és Krausz István az előadók.

A csendőrök ekkor keresztül akarták löni Stelescut, de Potolea elhárította a fegyvereket és így sikerült a vérengzést elkerülni. A többi vádlottak hasonlóképpen adják elő a történetet, Ciobaniu őrmester viszont azt állítja, hogy

minden ok nélkül először Codreanu, majd Stelescu bántalmazta és ez utóbbi revolvert rántott,

miközben társai rárohantak az őrmesterre. A védelem és a vád csak rendkívül rövid perbeszédet tartott és egynegyed órás tanácskozás után az esküdtszék negatív döntést hozott, aminek következtében felmentette a vádlottakat, akiket azonnal szabadlábra helyeztek.

Hónapok múlva történhetik meg az új mozi-nyelvrendelet gyakorlati alkalmazása

A rendelet módosítását remélik a mozitulajdonosok — Még egy-két évig műsorra kerülnek a többnyelvű szöveggel ellátott filmek

Arad-on általános feltűnést keltett az új mozirendelet, amely, mint ismeretes, a jövőben kizárólag csak román nyelvű magyarzó szöveget engedélyez. A rendelet igen érzékenyen érinti az ardeal-i moziipart, minthogy életbelépte esetén a mozilátogató közönség előreláthatólag erősen megfogycsozik. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a rendelet már most életbe lép. Ezzel szemben az a helyzet, mint újlag értesültünk, hogy végrehajtási utasítása készül, tehát nincs szó annak azonnali életbeléptetéséről.

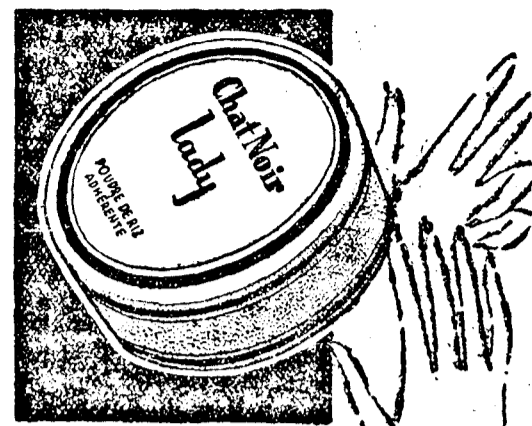
Alkalmunk volt beszélni az arad-i mozgósínházak vezetőivel, akik a kérdéssel kapcsolatosan ezeket a felvilágosításokat adták:

— Az ország minden mozgósínháza, így az arad-i mozik is egész évre összeállították műsorukat és lekötötték a filmeket, így tehát ebben az évben még kisebbségi nyelven is feltüntetik a szövegeket.

Arról tehát szó sincs, hogy egyik napról a másikra lépjen életbe a rendelet.

Az új rendelet megvalósítása ellen erőteljes lépésekre készül a mozgósínház-tulajdonosok szövetsége, minthogy az ardeal-i mozik tulajdonosait létükben veszélyeztetné.

— Mint ismeretes, az ország területén vetített hangosfilmek nyelve nem lehet csak az egyetemes kulturájú nyelvek valamelyike. A rendelet 87. paragrafusa a szerzett jogokat tisztázza és leszögezi, hogy azok a filmek, amelyekben a román szöveg mellett más nyelvek is szerepelnek, a rendelet kihirdetése előtti engedély alapján három évig még forgathatók. Miután ilyen film rendkívül sok van, előreláthatólag a rendelet eredeti szövegének életbeléptetése esetén is,

Chat Noir
kiváló minőségű puder,
rendkívül olcsó áron.

Nem minden drága puder jó és nem minden olcsó puder rossz minőségű. A legjobb bizonyíték a CHAT NOIR puder, e kiváló minőségű puder, amelyet azonban mégis a szerénység is előbb áron árulnak.

Csak egyszer kell arcon kipróbálnia, hogy értékelhesse e felülmúlhatatlan puder kiváló tulajdonságait. Különösen foltos arcbrónél tesz csodát. Annyira tapad, hogy tökéletesen eltakarja az arcbrón minden hibáját.

CHAT NOIR puder minden arcbrón számára csodásan alkalmas: finom, vagy édes, száraz vagy zsíros arcbrón számára. A bőrt hamvasan és bárszonyosan tartja, míg finom árnyalatát az arcbrónnek megkapó színt és virágos hamvaságot kölcsönöznek. Edes illata még bájosabbá, még ragyogóbbá teszi.

CHAT NOIR, puder a híres "Lady" gép készítménye, finom puder, amely minden nő rendelkezésére áll rendkívül alacsony áron miatt.

Chat Noir
PUDER
A szépség titka — Minden modern színpadon.

CORSO 5, 7½, és 9¼ órákor
Utoljára!
Mazurka
Rendezte: Willy Forst. Főszereplője: Pola Negri

URANIA 5, 7½ és 9¼ órákor
A FEKETE ANGYAL
Frederic March,
Merle Oberon, Herbert Marshall.

JÖN! Helge Roswaenge az ismert kiváló dán tenorista filmje: „SZERELMŰNK DALA” (Verlieb' dich nicht am Bodensee).

„SZERELEM, ÖRDÖG, HALAL” (R. L. Stevenson „Das Flaschenteufelchen” c. novellája nyomán.) Főszereplője: Nagy Kató.

HIREK

Kihull a hajunk...

Vakmikor szállólge volt ez az újsághirdetés: **miacs löbbé kopasz fej...** Ha azonban hihetünk bizonyos Oetteking professzornak, aki a newyorki Columbia-egyetem tanárja, akkor nemsokára ennek a régi szálkőgének megfordítottja lesz igaz: nem lesz többé hajas fej. Az amerikai tanár ugyanis azt jóslja, hogy 2600-ban, tehát 664 év múlva egyetlen szál haj sem lesz az emberek fején. Ez az újfajta emberiség tehát ama bizonyos tekegolyóhoz hasonló meztelenségű fejtel fogja képviselni azt az elvet, amely szerint az Ember: a Teremtés koronája. Ennek, őszintén szólva, meglesznek a maga igen nagy előnye is. Először is: senkinek sem kell többé rettegnie a hajhullás, a megkopaszodás ősi rémétől, amely — különösen nekünk, férfiaknak — annyit álmatlan éjszakát okoz. Másodszor: milyen kényelmes lesz törülköző kendővel fésükdönie az akkori embereknek, anélkül, hogy a kopaszágnak ez az egyetlen előnye semmivé válna száz mai hátránya mellett. Harmadszor: a nőknek sem kell többé törni a fejüket különböző hajproblémákban, bár, ahogy én a nőket ismerem, haj nélkül is kieszelik majd csinos fejük ezertéle dívatját. De lám, ebből is kitűnik minden földi halhatatlanság viszonylagos volta. Azok a festmények és közhelyek, amelyeket mi halhatatlan szépségűeknek vélünk és amelyek különböző ébenfűrtös, aranyhajú és Tizian-vörös szépségeket örökítettek és zengenek meg, annak a 600 év múlva élő emberiségnek csak érthetetlenül furcsa szörnyetegeket mutatnak majd, amelyek az ő szemükben neveltségek és rutak lesznek. Nekik az imádott hölgy vagy az imádott férfi pompázó kopaszága jelent majd azt a szépségeszményt, amely nekünk még a kedvesünk hullámos hajában testesül meg. Ime: nemcsak a művészet és a szépség viszonylagos a földön, hanem a szerelem is, holott azt háné az ember: ez a három fogalom mindig ugyanaz marad, amíg világ a világ... (—thy).

— **ZÁPORESÓ ÉS ZIVATAR.** Mérsékelt szél, több helyen ismét záporosó, néhány helyen zivatar. A hőmérséklet nem változik.

— **Bundák átszabását a legújabb divat szerint** valamint mindennemű a szűcszakmába vágó munkálatot, mint prémezéseket, molylemmi megóvást, vadbőrök kikészítését és állattömést a legújantósbabban vállalja Joanovits Antal szűcség, Arad, Str. General Grigorescu 2. (Új Neuman-ház) Alapítva: 1882.

— **Politikai ebéd Pál jugoszláv régensherceg-nél.** Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv régensherceg ma palotájában ebédel adott a balkáni értekezlet résztvevőinek tiszteletére, amelyen résztvettek: Titulescu, Rüsdi Arras, Metaxas görög külügyminiszter, Sztoidinovic és a négy delegáció tagjai.

— **Lahovari táblai tanácsos inspekciója az arad-i törvényszéken.** Az elmúlt napokban Aradra érkezett Lahovari timisoara-i táblai tanácsosa, aki a szokásos inspekcióját tartotta az arad-i bíróságnál. A táblai tanácsos tegnap visszautazott Timisoara-ra, azonban a közeli napokban visszajön Arad-ra, miután még nem fejezte be ellenőrző munkáját.

— **A liceumokban június elsején kezdődnek az évvégi vizsgák.** Bucuresti-ből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium intézkedett, hogy a liceumokban május 25-én szüntessék be a tanítást és az évvégi vizsgák kezdetét június elsejében állapította meg.

— **Döntő győzelmet aratott az egyiptomi nemzeti párt.** Kairóból jelentik: Az egyiptomi nemzeti párt, a WAFD-párt a választásokon döntő győzelmet aratott. A párt 163 mandátumot szerzett, míg a liberálisok 17, a néppártiak 8, az új WAFD-pártiak 6, az egyesülésre törekvők 5, a nacionalisták 4 és a függetlenek 14 mandátumot kaptak. Tizenöt választási eredmény még ismeretlen.

— **A legerélyesebb eszközökkel török le a diákok sztrájkmozgalmát.** Bucuresti-ből jelentik: Raducanu Ion, a kereskedelmi főiskola rektora tanári megbeszélést hívott össze a diáksztrájk ügyében és ez alkalommal kijelentette, hogy a legerélyesebb eszközökkel török le az ilyen jellegű megmozdulást. A rektor nyilatkozott az „Adeverul” munkatársá elé és hangsúlyozta, hogy meggyőződése szerint a főiskolai diákságnak túlnyomó többsége távol áll attól az ideológiától, amely idegen az iskolai szellemtől és visszautasít minden politikai mozgalmat. Egyetlen politikai pártnak sem sikerült olyan légkört teremteni, amely megzavarja a főiskola munkás szellemét.

— **Az arad-i Astra-gyár áthelyezése a hivatalos lapban.** A „Monitorul Oficial” május 4-i számában jelent meg az arad-i Astra, valamint a satumare-i Unio vaggongyarak Brasov-ba való áthelyezéséről szóló törvény.

— **Külföldi újságírók Gömbös Gyula magyar miniszterelnökénél.** Budapestről jelentik: A magyar fővárosban tartózkodó 64 külföldi újságíró ma délelőtt tisztelgő látogatást tett Gömbös Gyula magyar miniszterelnökénél. Az újságíróküldöttség nevében egy volt bolgár miniszter, a „Slova” nevű szófialap főszerkesztője üdvözölte a magyar kormányfőt, aki válaszában kijelentette, hogy nézete szerint az újságíróársadalomnak az a legfőbb kötelessége, hogy a nemzeteket megismeresse egymással.

— **Szombatig kaptak haladékokat a hátralékos ügyvédek a kamarai díjak ki fizetésére.** Kedden reggel járt le a határidő, amelyet az ügyvédi kamarára a tagdíjak fizetésével elmaradt tagiaknak engedélyezett a hátralékok ki fizetésére. Ma reggelig számosan jelentkeztek és kiegyenlítették tartozásukat, ami arra bírta a kamarai választmányt, hogy újabb haladékokat adjon azoknak, akik még az adósok listáján szerepelnek. A választmány kedden reggel ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a határidőt szombat reggelig tolja ki és ilymódon minden tagjának módot nyújt a hátralék kiegyenlítésére.

A karrier több, mint a szerelem

Tizenhárom fiatal hollywoodi filmszínész nő **garconne-klubot** alapított, amelynek tagjai fogadalmat tettek, hogy nem mennek férjhez mindaddig, amíg gazdagok és híresek nem lesznek. A klub vezetője, Patricia Ellis, kijelentette az újságíróknak, akik a klub alapításának hírére tömegesen meginterjúvolták, hogy a tagok elve: a karrier fontosabb és többet ér, mint a szerelem. És mert a tagok tudják, hogy egyéniüként aligha tudnának ellenállni a szerelem csábításainak, klubba tömörültek, hogy kollektív összetartással és együttes akarattal legyőzzék a személyi gyengeséget.

— **Intő miatt öngyilkos lett egy diák.** Budapestről jelentik: Ma hajnalban a rákosszentpéteri csatornában egy fiatal fiú holttestét találták meg. A rendőri bizottság megállapította, hogy a fiú Rubcsics Géza kereskedelmi iskolai tanuló, aki, mert intőt kapott, föbelötte magát. Valóságos dolgozat alakjában írt bucsulevelet szüleihez, amelyben tettéért bocsánatot kér.

AMIG A KÉSZLET TART!

40% engedmény

ABROSZOK

és hasonló cikkeik

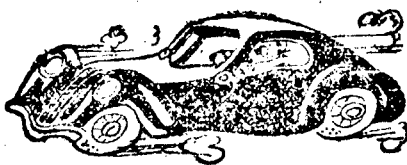
J. GRÜNBERGER

ARAD, Reg. Maria 24. 2143

— **Házasság.** Kalka László, az Aradi Általános Takarékpénztár Rt. tisztviselője tegnap, május 5-én tartotta esküvőjét Csilla Magdival, a König és Lázár-cég tisztviselőjével. A házasságkötésnél tanúk voltak: Lakatos Aladár bankigazgató és Basch Bertalan cégvezető-igazgató.

— **Állítólag megszökött az országból a gyilkossággal vádolt Ciulley mérnök.** Bucuresti-ből jelentik: A „Credinta” híradása szerint Ciulley Liviu mérnök akit Cristescu Tita színész nő meggyilkolásával vádolnak, megszökött az országból. A mérnök attól tartott, hogy az esküdtszék büntetésnek fogja kimondani a színész nő meggyilkolásában. A hírt fentartással adjuk.

Változó időh,

azaz: Önagsága kocsija egykor és — ma...

— **Arad-i törvényszéki tanácsjegyző távozása.** Egy ismert arad-i törvényszéki tanácsjegyző távozik el néhány nap múlva Arad-ról. Ma rendelkezés érkezett az igazságügyminisztériumból s ennek értelmében Covaciu I. tanácsjegyző, aki az arad-i törvényszék első szekciójánál fejtett ki lelkiismeretes tevékenységet, a satumare-i törvényszéknél nyert beosztást, ahol a főnöki iroda vezetését veszi át. Új beosztásában mindenesetre nagyobb és fontosabb hatáskörhöz jut Covaciu I., amire az arad-i működése során számtalan esetben bebizonyította hivatottságát. A tanácsjegyző hétéven utazik új államshelyére és távozását sajnálkozással vették tudomásul egy feltevéssel, mint kollégái, valamint a jogkereső közönség, amelynek mindenkor szívesen állott rendelkezésére. Helyébe Tanasesou járásbíróági jegyzőt nevezték ki.

— **Halálos autóbusszázóság Bucuresti-ben.** Bucuresti-ből jelentik: Egy autóbussz, amely Berceanu vállalkozó tulajdona, nagy sebességgel haladva az Unirea-utcában elütötte Badea Florea közrendőrt, akit haldokolva szállítottak a kórházba. Az autóbussz sofőrje ezután menekülni próbált, még nagyobb sebességgel folytatta utját és nekiment egy kocsinak, amely darabokra tört. A kocsiiban ülő Constantin Fruzina súlyosan megsérült. A sofőrt letartóztatták.

— **Az „Egyperces detektívregényünk”** — mint ahogyan az első számmal egyidejűleg közöltük — hetenként négyszer jelenik meg. A legközelebbi csütörtöki lapszámunkban fogjuk leközoelni.

— **Inzultált bucuresti-i lapszerkesztő.** Bucuresti-ből jelentik: A „Le Moment” című lap főszerkesztőjét tegnap, amidőn elhagyta a szerkesztőséget és autóbá akart szállni, egy Nistor nevű fiatalember megtámadta és inzultálta. A főszerkesztő olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani. A támadót a járőrök elfogták és átadták a rendőrségnek. Zsebében a nemzeti-keresztény párt igazolványát találták meg. Nistor bucovina-i illetőségű diák.

— **Halálra kelték egy asszonygyilkos szegedi gazdát.** Budapestről jelentik: Sallai Més szegedi gazda 1932. év áprilisában szegedkörményi tanúján borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolta a feleségét. Az asszonyt ugyanis meguntta és egy másik asszonnal állt össze. Gyermekét nem akarta eltartani és feleségét maidnem naponta megverte. Végül is az asszony gyermekért bеперelte. A bíróság ezt meg is ítélte. Ekkor még együtt laktak és a férfi aznap éjszaka felkelt és álmában megfojtotta feleségét. A Kuria a mai tárgyaláson a gyilkos férjet kötéll általi halálbüntetésre ítélte.

— **A serdülő ifjuságnak adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet,** mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának, fiuknál és leányoknál egyaránt, igen fontos eredményeket köszönhetünk. Az orvosok ajánlják.

— **A belső kölcsonkötvények huzása.** Bucuresti-ből jelentik: A belső kölcsonkötvények (Imprumutul de Inzestrare) huzásán az alábbi kötvények nyertek nagyobb összegeket: Hárommillió leit a 3,264.373, egymillió leit a 2,079.333 és 2,646.681, ötszáz ezer leit az 571.265, 2,232.327, 2,287.664, 250 ezer leit az 1,360.789, 1,481.089, 1,768.904, 3,327.083. számú kötvények. Száz ezer leit pedig az alábbi számú kötvények: 7843, 16,727, 44,179, 78,980, 272.252, 438.750, 584.596, 618.181, 682.174, 697.531, 899.052, 914.335, 945.430, 964.952, 981.673, 1,000.577, 1,122.687, 1,171.307, 1,567.396, 1,843.637, 1,951.228, 2,003.389, 2,014.077, 2,123.516, 2,164.345, 2,234.295, 2,567.829, 2,680.998, 2,821.510, 2,969.312, 3,055.353, 3,169.144, 3,219.123, 3,232.745, 3,267.461, 3,281.141, 3,281.153, 3,441.884, 3,478.013, 3,490.800, 3,509.940, 3,586.000. A fenti számok helyességéért felelősséget nem vállalunk.

— **Helybenhagyta a Tábla a nadlac-i halálkomp bérlőjének háromhavi börtönbüntetését.** Tegnap foglalkozott a timisoara-i Tábla az emlékezetes nadlac-i tömegszerencsétlenség ügyével. A szerencsétlenség az elmúlt év májusában történt, amikor a nadlac-iak a megáradt Muresen keresztül kompon akartak átmenni Igris községbe, ahol nagyvásár volt. A komp utközben felbillent és a katasztrófának hét halott áldozata volt. A vizsgálat során letartóztatták Jiva Maxim kompberőt, aki azzal védekezett, hogy az utasok fegyelméletlensége okozta a tömegszerencsétlenséget. A bíróság gondatlanságból okozott emberölés címén háromhavi börtönrre ítélte a bérlőt, akinek fellebbezése folytán az ügy most a Tábla elé került. A fellebbviteli bíróság helybenhagyta az arad-i törvényszék ítéletét és a döntés ellen Jiva Maxim semmiségi panaszt jelentett be.

Titulescu válasza a török kormány a Dardanellákra vonatkozó jegyzékére

Bucuresti-ből jelentik: A török kormány a Dardanellákra vonatkozó április 11-iki jegyzékére a román kormány április 29-én nyújtotta át válaszát a bucuresti-i török meghatalmazott miniszternek. A román jegyzék többek között a következőket tartalmazza:

— *Törökország sohasem vitatta a békeszerződéseknél ama pontjait, amelyek Románia területét érdeklik és soha sem fogja azt vitatni a jövőben sem. Törökország és Románia között 1933. július 3-án szerződés jött létre, amely mindennemű támadást kizár. A két ország között teljes bizalom áll fenn, amit semmi nem homályosíthat el. A román királyi kormány tekintetbe véve a román-török kapcsolatok különleges sajátosságait és a balkáni biztonság szükségességét, hajlandó békés tárgyalásokat indítani április 11-iki jegyzékük tárgyában. TITULESCU.*

Valószínűre vehető, hogy a szorosok kérdését már a belgrádi balkáni értekezleten vizsgálat tárgyává teszik.

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.24, London 15.27, Newyork 307 és háromnyolcad, Milánó 24.25, Amszterdam 208.72, Berlin 123.75, Prága 12.71, Varsó 57.82 és fél.

— **A NYUGDIJAK KIFIZETÉSE.** A további kifizetések sorrendje a következő: Május 6-án: L. M. N. O. P. 7-én: R. S. T. U. 8-án: V. Z. A. B és május 9-én: C. D. E kezdőbetűs nyugdíjasok illetményel kerülnek kifizetésre.

— **Giurgiu-ban leégett egy hatalmas áruház.** Giurgiu-ból jelentik: Hatalmas tűz pusztított vásárnap hajnalban a dunai kikötővárosban. Giurgiu legnagyobb üzlete, a Teodorescu-áruház hajnali 4 órakor kigyulladt. A tűz áterjedt a szomszédos házakra is. Az áruház raktárhelyisége teljesen elpusztult. A tüzet csak többórnyi megfeszített munkával tudták eloltani. Az álmából felriadt lakosság között nagy pánik keletkezett. Egész ucasorok lakossága költözött ki butoraival az udvarra. A kár többmillió lei. A nyomozás megindult. Az első feltevés szerint gyújtogatás történt.

— **Előadássorozat a Katolikus Leánykongregációk számára.** Május 6-tól 10-ig dr. Szalay Mátyás sf.-gheorgheni-i plébános előadássorozatot tart a Katolikus Leánykongregációk számára. Az előadássorozat célja, hogy tanáccsal szolgáljon a fiatal leányok számára és lelkiileg felvérteze őket a reánk váró megpróbáltatásokkal szemben. A mai idők fokozott terheit rónak a nők vállaira s az életben csak a lelkiileg kiegyensúlyozott ember boldogulhat. A katolikus nők körében éppen ezért nagy érdeklődés nyilvánul meg dr. Szalay Mátyás előadásai iránt.

— **Felmentette a bíróság a zimand-i Kékszállt.** Az arad-i törvényszék első szekciója ma két merénylet-bűnpórt tárgyalt. Az első ügy vádlottja Rivici Pavel zimandul-nou-i földműves volt. A 28 éves fiatalembert azzal vádolták, hogy erőszakot követett el egy 15 éves leány ellen. A tárgyalás folyamán jelentkezett egy Hegedüs Mária nevű nő, aki jelenlegi barátja a vádlottnak, sőt megjelent Hegedüs Matild is, aki vallomása során azt állította, hogy ellene is erőszakos merénylet történt el Rivici. A feljelentő leány vallomásából azonban kitént, hogy szó sem volt erőszakról, mire a bíróság felmentette a vádlottat. — **Ugyancsak ma tárgyalta a bíróság Tokai Gyula arad-i munkás bűnpórt, akit azzal vádoltak, hogy néhány hónappal ezelőtt egy 14 éves leány ellen követett el merényletet.** A történetek következménye az volt, hogy a leány egészséges gyermeknek adott életet. A tanukihallgatások, valamint dr. Bradean Athanaz orvosoktól való vallomása azonban kiderítette, hogy a fiatal leánynak számos barátja volt, mire a bíróság felmentette a vád alól az arad-i munkást.

— **Kisdudék makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomor-bélhurutjánál** reggel felkeléskor már egy negyedpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet is kitűnő sikerrel adhatunk. Az orvosok ajánlják.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ: Piața Avram Iancu.
BERGER: Calea Saguna.

— **Sokezer ember kísérté utolsó útjára Lükő Béla dr.-t.** Tegnap temették el dr. Lükő Bélát, az országosnevelési sebészorvost, a satumare-i közkórház nagynevelési főorvosát. Dr. Lükő Béla temetésén mintegy 20.000 főnyi őszinte gyászoló tömeg jelent meg. A temetésen megjelent a hirneves főorvos előkelő rokonsága, a hatóságok és testületek kiküldöttei, a sajtó képviselői. Számos gyászbeszéd hangzott el és a gyászbeszéd után az orvosok vették vállukra a koporsót, aztán megindult a temetési menet, amelyhez hasonló nem látott a város. A temetésen — súlyos betegsége ellenére — az elhunyt főorvos özvegye is megjelent.

DÁLNOKY DUDUS

JUTALOMJÁTÉKA

MÁJUS HÓ 16-ÁN, SZOMBATON ESTE

AZ ÉN LÁNYOM

NEM OLYAN

CSATHÓ KALMAN VIGJÁTÉKA. 2154

— **Targu-Mures-en letartóztattak egy, az arad-i fogházból megszökött betörőt.** Medias-ról jelentik: Weidt István, 5 évi börtönre ítélt betörőt, aki az arad-i fogházból megszökött. Targu-Mures-en letartóztatták és erős fedezettel Medias-ra kísérték. Kihallgatása után a medias-i rendőrség a sighthoara-i ügyésznek adta át. Weidt kihallgatása során beismerte, hogy az arad-i fogházból való szökése után Medias-on 4 betöréses lopást követett el: a mezőgazdasági hivatalból 7000 lei értékű pénzt és bélyeget, az egészségügyi hivatalból 8000 leit. Grosu postatiteltől pedig nagyértékű ékszereket zsákmányolt. Targu-Mures-en 5 betörést követett el. Bünlaistromát most állítják össze.

**Dramát sok ember irt,
de poloskát garancia mellett egyedül
LOVAS irt, Str. Ottuz No. 111. 1986**

— **A satul-mic-i májusjók ügye az arad-i ügyészség előtt.** Néhány nappal ezelőtt a Satul Mic községben levő csendőrség letartóztatott négy gazdát a hagyományos májusfa ültetése során, azzal a váddal, hogy a letartóztatottak irreverenta dalokat énekeltek. A négy gazda védője: dr. Friedmann Ignác kedden délelőtt kérvényt nyújtott be Vulpe Constantin főügyészhez, akit arra kért, rendelje el, hogy a letartóztatott gazdákat haladéktalanul szállítsák át az ügyészségre. A vezető főügyész szerdán reggel dönt az ügyben.

— **Szömörkényi Magda vizsgálódása május hó 17-én a színházban.**

ON IS KACAGNI FOG

május 9-én

FELHŐ ERVIN

KACAGO ESTJEN.

— **Letitia Anuşca hangversenye.** Nem mindennapi művészi esemény színhelye lesz szerda este az arad-i Kulturpalota nagyterme. Letitia Anuşca, a milanoi Scala színház kiváló énekművésznője tartja hangversenyt ez alkalommal. A művésznő körutain ugyszólván az egész világot bejárta és énektudásáról, csodás zengésű drámai szopránjáról a világsajtó a legnagyobb elragadtatással irt. A művésznő királyi udvarok magán-színpadán is szerepelt nagy sikerrel. Arad-i szereplése során gazdag és változatos műsorról lép a közönség elé, amely minden bizonnyal egy feledhetetlen élmény emlékével távozik a hangversenyteremből. A műsoron a legnehezebb klasszikus számok és a modern dalköltészet legkimagaslóbb számai egyaránt szerepelnek. Letitia Anuşca Piraccini grófnő hangversenye ritka művészi élmény lesz, amit az arad-i művészetkedvelő közönség minden bizonnyal értékeini tud majd.

— **Vakmerően eikövetett betöréses lopás történt tegnap este Arad-on,** amelynek károsultja Kászonyi János, Greceanu-uca 4. szám alatti lakos. A betörés este fél 9 óra táiban történt, mikor Kászonyiék otthon tartózkodtak a lakás egyik szobájában, anélkül azonban, hogy felfigyelték volna a betörőre, aki a szomszédos szobában dolgozott a legnagyobb csendben. Magához vette az asztalon talált kulcsot, felnyitotta a szekrényeket és több mint 10.000 lei értékű ékszert lopott el. A rendőrség a betörés ügyében a vizsgálatot megindította.

Wild Lajos dr. könyvet irt brazíliai élményeiről

Az arad-i „Vasárnap” kiadásában jelent meg a „Tizenöt év Braziliában” című érdekes könyv

Rendkívül tetszetős kiállítású könyv jelent meg az arad-i könyvpiacra. Szerzője: dr. Wild Lajos, dr. Wild Endre volt rendfőnök, a „Vasárnap” szerkesztőjének öccse, aki ma a távoli dél-amerikai ország egyik legnevesebb orvosa. Az arad-i származású orvos 1922-ben, a magyar kormány alkonzuljaként került Braziliába, később azonban szanatóriumot nyitott és jelentős hírnévre tett szert egy trópusi betegség elleni pasztilla fel-találásával. A „Pastilhas Wild” ma gyógyszer-híresség Délamerikában és Wild dr.-t nagy arany-éremmel is tüntették ki találmányáért. Wild Lajos dr. számtalan nagy utazást tett meg Braziliában, alapos ismerője egy a nagyvárosi, mint a falusi életnek és bejárta a veszedelmekkel teli őserdők-et, valamint a magányos farmokat is. És most megjelent könyve eklatáns bizonyítéka annak, hogy az arad-i származású magyar orvos alapos ismerője a délamerikai viszonyoknak.

A művészi fényképekkel tarkított könyv az első lapjától az utolsóig lebilincselően érdekes és számos olyan momentumot tár elénk, amelyet eddig nem ismertünk. *Valósággal megrázó képet nyújtja a reményekben csalódott magyar bevándoroltaknak és ebből a szempontból nagy érdeklődésre tart-hat számot a könyv ama fejezete, amely a bevándorlók elhelyezkedési lehetőségeit tárgyalja, teljesen reális és objektív módon. Színes leírásban ismerteti Wild dr. avatott tolla a brazíliai életet és utleírásai méltán helyet foglalhatnak az új kufatók művei sorában. Tanulságos és szórakoztató a „Tizenöt év Braziliában”, amely bizonyosan megérdemelt sikert arat az arad-i magyar könyvolvasók körében.*

„Az én lányom nem olyan”

Csathó-vigjáték Dálnoky Dudus
jutalomjátékára

Május 16-án szombat este tartja jutalomjátékát a színház tehetséges szubrettje: Dálnoky Dudus, aki az elmúlt színházi évad alatt kedves közvetlenségével, egyre fejlődő tehetséges friss játékaival annyi kellemes estét szerzett az arad-i közönségnek. A színházlátogatók igazán kedvence lett a bájos fiatal szubrett, aki jutalomjátékának alkalmából Csathó Kálmán nagysikerű újdonságát „Az én lányom nem olyan” című vigjátékot választotta előadásra. Dálnoky Dudus a budapesti előadásokat tanulmányozta s egyenesen Csathó Kálmántól kapta a dedikált szövegekötvet, aki örömet fejezte ki afelett, hogy darabja Arad-on is előadásra kerül és még hozzá egy olyan kedves szubrett játszva benne a főszerepet, mint Dálnoky Dudus.

* **Háromórás kacagás Felhő Ervin kacagó-estjén.** A város közönsége általános érdeklődéssel várja Felhő Ervin kacagó-estjét, amely a szezon legvidámabb színházi estjének ígérkezik. A kitűnő komikus olyan remek műsört állított össze, hogy a háromórás szünetnélküli kacagás biztosítva van. Remek bohózatok, közöttük Szőke Szakáll és Salamon-bohózat, humoreszkek, Haccsek és Salió párietenetek tarkítják a gazdag műsört, amelyben a legjobb színészek szerepelnek. Jegyek kis számban kaphatók a színházi pénztárnál. Ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

A „Fekete angyal” premierje az Urániában

Tegnap délután kezdte vetíteni az Uránia mozi az utóbbi idők egyik legszebb filmjét: a „Fekete angyal”-t, melynek főszerepében három világsztár játszik, s mely rendezés tekintetében is a modern filmgyártás legképzesebb alkotása. A világháború szolgál keretül annak a bűbájos szerelmi regénynek, mely könnyekig megindítja és mindvégig lebilincseli a közönséget. A szerelmi regény hősnője: Merie Oberon, ez a fiatal rendkívüli tehetségű filmsztár, akinek szépsége s csodálatos nőies-sége káprázatosan bontakozik ki ebben a szerepben. Idillikus képek, a világháború borzalmai és vidám fordulatok váltogatják egymást. Sok gyermek szereplő adja meg a film külön vonzerejét. A világháborúban megvakult fiatal tiszt tragédiája, aki nem tér vissza otthonába, hanem álnév alatt bujdosik, később íróvá lesz — fájdalmas vád a háború ellen. Csodálatos tájak, vadászatok, fordulatok és izgalmas felépítésű cselekmény perreg le a néző előtt s a viszontagságos sorsfordulatok után végül is diadalmaskodik az igazi szerelem. A szereplő művészek teljesítménye, az érdekes férfias Frederick March alakja olyan egészen forrasztják ezt a filmet, melyet bátran mondhatunk a film-technika egyik legszebb alkotásának.

SPORT KÖZLÖNY

România—Jugoszlávia válogatott mérkőzés a vasárnap főeseménye

A sportközvélemény érdeklődésének központjában a vasárnapi bucuresti-i Románia—Jugoszlávia mérkőzés áll, amelyre nemcsak Románia, hanem már Jugoszlávia is összeállította csapatát. A jugoszlávok a következő összetételben veszik fel a küzdelmet: Glaser—Hügl, Belosevics—Arsenievics, Gayer, Lehner—Tirnacsics, Vuiajinovics, Marianovics, Tomasevics, Glisovics. Ez a jugoszláv csapat nagy játékerőt képvisel s válogatottunknak ugyancsak jól kell játszania, ha győzni akar.

Arad-on az alkerületi elsőosztályu bajnokságban négy meccs kerül lejátszásra. Az Unirea a Juventussal, a Transilvania a Soimi-vel, a CAA az SGA-val, az Intelegerea pedig a Hakoahal mérkőzik és valamennyi küzdelem nyílt, érdekes játékot ígér. A másodosztályban a Banatul, Astra, Fortuna, Sparta és

Titanus a favoritok a vasárnapi fordulón. Néhány szövetségi díjmérkőzés és több ifjúsági bajnoki egészíti ki a műsort. A program az alábbi:

Válogatott mérkőzés: Románia—Jugoszlávia.

Kerületi bajnokság I. oszt.: Unirea—Juventus, Transilvania—Soimi-CFR, CAA—SGA, Intelegerea—Hakoah.

II. oszt.: Concordia—Banatul, Astra—Victoria, Crişana—Fortuna, Sparta—Patria, Titanus—Lyra.

Szövetségi díj: Gloria—Transilvania, Sparta—Intelegerea, Tricolor—SGA.

Ifjúsági bajnokság A) csoport: Juventus—Hakoah, Banatul—Titanus, Tricolor—SGA.

B) csoport: Astra—Gloria, Intelegerea—Fortuna, CAA—Sparta.

Nagysikerű atletikai versenyt rendezett az agilis ASTRA sportklub

Vasárnap délelőtt a klub gyártelepi pályáján az ASTRA atletikai versenyt rendezett, amelyen ifjúsági és szenior versenyszámok kerültek lebonyolításra. A versenyen a rendező egyesület atlétaik kívül a Római Katolikus Főgimnázium és a CAA versenyzői álltak a starthoz. Az atletikai meeting szakszerű és sima lebonyolítása három régi sportember: Gebauer József, Cristea Constantin és Steinfeld Imre érdeme. A verseny eredményeit az alábbiakban ismertetjük:

Ifjúsági számok:

100 méteres síkfutás: 1. Siantu ASTRA 13 mp. 2. Ardelean ASTRA. 3. Regner II. RKG. 200 méteres síkfutás: 1. Galbács RKG 25 mp. 2. Misiçi ASTRA. 3. Végh RKG.

Távolugrás: 1. Siantu ASTRA 565 cm. 2. Végh RKG 509 cm. 3. Ardelean ASTRA 507 cm.

Magasugrás: 1. Siantu ASTRA 155 cm. 2. Regner II. RKG 145 cm. 3. Végh RKG 145 cm.

Súlydobás: 1. Regner II. RKG 1124 cm. 2. Gaba RKG 1013 cm. 3. Gancea ASTRA 949 cm.

Diszkoszvetés: 1. Regner II. RKG 2595 cm. 2. Gancea ASTRA 2538 cm. 3. Drecin ASTRA 2179 cm.

Szenior-számok:

100 méteres síkfutás: 1. Lazar ASTRA 12.9 mp. 2. Regner I. CAA 13 mp. 3. Tolnai ASTRA.

200 méteres síkfutás: 1. Regner I. CAA 26 mp. 2. Lazar ASTRA 26.2 mp. 3. Miloi CAA.

Távolugrás: 1. Regner I. CAA 506 cm. 2. Lazar ASTRA 489 cm. 3. Tolnai ASTRA.

Magasugrás: 1. Regner I. CAA 155 cm. 2. Babdi ASTRA 145 cm. 3. Lazar ASTRA.

Súlydobás: 1. Lazar II. ASTRA 1065 cm. 2. Regner I. CAA 1013 cm. 3. Farsang CAA.

Diszkoszvetés: 1. Filitti ASTRA 3344 cm. 2. Maier CAA 3016 cm. 3. Lazar ASTRA.

4x100 méteres staféta: 1. RKG csapata (Végh, Schuller, Galbács, Regner II.) Az RKG csapata Regner II. kitűnő futásával győzött, 53.1 mp. 2. ASTRA (Lazar, Drecin I., Drecin II., Popon). 3. CAA (Miklósi, Farsang, Regner I., Maier).

Arad visszafoglalta élpozícióját a városok statisztikájában

A városok statisztikája rendkívül előnyösen alakult Arad részére, ugyanis a Gloria győzelmével a harmadik helyre rukkolt előre és most Arad legalább május végéig — a következő nemzeti bajnoki fordulóig — biztosan tartja élpozícióját a városok statisztikájában. A városok szerinti sorrend az alábbi:

1. Arad	2 + 3 = 5
2. Timişoara	1 + 7 = 8
3-4. Oradea	4 + 11 = 15
3-4. Bucureşti	5 + 6 + 9 + 10 = 15
5. Cluj	8 + 12 = 20

Az AMEFA Braşov-ban

Az AMEFA csapata szerdán Braşov-ban mérkőzik az IAR ellen. Kertész Gyula tréner vezetése alatt a következő csapat utazott Braşov-ba a szerdai mérkőzés színhelyére: Bugariu—Gerold, Marschalko—Szabó II., Szabó Béla, Szaniszló—Cucula, Dvorzsák, Perneki, Szida, Batrin.

O Olimpia-PTT—SSM Reşiţa Timişoara-n. A harmadik ligabajnoki meccset szerdán játsza le a két csapat Timişoara-n. Az Olimpia komplett együttesével áll ki a meccsre.

O Owens világrekorder — 100 yardon. Az Ohio egyetem atlétikai versenyén a néger Jesse Owens 100 yardon 9.4 mp. alatt győzött és ezzel beállította Tykoff 100 yardos világrekordját.

Bologna az olasz bajnokjelölt

Róma ből jelentik: A bajnokság 29-ik fordulója a következő eredményeket hozta: Ambrosiana—Bari 2:0, Sampierdarena—Milan 3:1, Juventus—Brescia 1:0, Torino—Fiorentina 2:0, Roma—Alessandria 3:1, Napoli—Lazio 2:1, Triestina—Genova 0:0, Bologna—Palermo 1:0.

Az utolsó forduló előtt a helyzet az alábbi: 1. Bologna 38 pont, 2. Roma 37 pont, 3. Torino 36 pont, 4. Ambrosiana 35 pont, 5. Juventus 35 pont, 6. Triestina 32 pont. A Bologna utolsó meccsét Triesztben játsza le.

O A Haggibbor vívói győztek Oradea-n. Az oradea-i ASO rendezésében nagyszabású vívóversenyt bonyolítottak le, amelyen a cluj-i Haggibbor vívói győztek. Törben Herczeg Tibor ((Haggibbor) nyert Rados (Haggibbor) előtt, kardban pedig Erős László győzött a CA Cluj vívója, Kökössy előtt. A női törversenyt Kálmánné (ASO) nyerte.

O Anglia keménypálya teniszbajnoksága döntőjében Perry 6:2, 8:6, 6:3 arányban győzött Austin ellen. A női egyesben Stammers 7:5, 7:5-re verte a chilei Lisanát.

O A magyar nemzeti bajnokság műsora. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap a következő mérkőzéseket bonyolítják le: Hungária—III. Ker. FC, Kispest—Ferencváros, Szeged FC—Budafok, Soroksár—Bocskai, Attila—Budai „11”, Phöbus—SBTC. Az Újpest—Bocskai meccset csütörtökön játsza le.

2 üveg használata után úgy érzem magam, mintha újjászülettem volna.

Naponta érkeznek hozzánk száz és ezerszámra a szenvedők részéről hálalevelek, akik kötelességüknek és lelkiismereti kérdésnek érzik, hogy fekete-fehéren nyilatkozzanak a „Gastro D.” hatásáról.

Nincs módunkban ezeket a leveleket mind a nyilvánosságnak átadni, azonban mégsem tudunk ellentálni annak, hogy hébe-korba ne közöljük azokat a leveleket, amelyek rövid, de őszinte tartalmukkal fényes bizonyítékai a „Gastro D.” kezelés kitűnő eredményeinek.

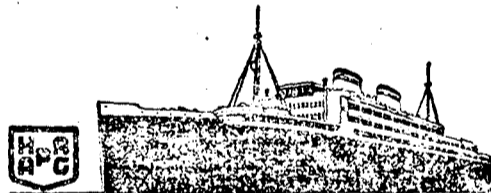
Ma is elégtétellel reprodukálhatjuk a következő sorokat:

Köszönet. Tek. Császár gyógyszerész ur! Súlyos gyomorégésben szenvedtem, éjjel nem bírtam aludni, képtelen voltam a szerepemet megtanulni, emésztési nehézségeim voltak. Most hála a csodás „Gastro D.”-nek, 2 üveg után úgy érzem magam, mintha újjászülettem volna. Isten áldását kérem Önökre. I. Gregorian, drámai színész, Str. Miron Costin 14. Bucureşti, Ianuarie 1936.

„Gastro D.” kapható a vezérképviselőnél: Császár E. gyógyszerésztárában, Bucureşti, Calea Victoriei 124. Vidékre küldünk 130 lei utánvétel mellett.

Csütörtök reggel jelenik meg a Sport és Kritika

A Sport és Kritika legközelebbi száma ezuttal kivételesen csütörtökön reggel jelenik meg. A lap részletes tudósítást közöl a Braşov-ban lebonyolításra kerülő AMEFA—IAR barátságos mérkőzésről, valamint a timişoara-i Olimpia-PTT—SSMR ligabajnoki meccsről. Az arad-i Olimpia-PTT harmadszor ütközik meg ezuttal a timişoara-i semleges pályán a reşiţa-i kerületi bajnokság győztesével. A Bécsben eldöntésre kerülő angol—osztrák válogatott mérkőzésről is színes beszámolót ad a lap. A Sport és Kritika csütörtöki számát sok színes cikk teszi változatossá. A lap minden újságárus bódében kapható és ára 3 lei.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

HAPAG Gyorsszolgálatai.

Kényelmesen, gyorsan és olcsón utazhat

Északamerika és Kanada,

Középamerika (Columbia, Venezuela stb.)

Délamerika,

valamint minden tengerentúli ország kikötőibe.

Kéjutazások és tanulmányi utak.

Afrikai utazások a német Afrika-vonal hajóival.

Felvilágosítást és prospektust készséggel ad:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
képvisellete:

Künstler

Vizum és Utazási iroda Arad,
Bul. Regina Maria 24. Tel. 86. 461

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

tel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Négyszázezer fontsterlinget fektetnek be az angolok az ardeal-i aranykutatásokba

Costinescu kereskedelmi miniszter elkészítette az újonnan bányászandó arany egyrészének exportálásáról szóló királyi rendeletet — Nagy fellendülés várható az új törvény alapján az Arad- és Hunedoara-megye határán lévő aranymezőkön

Már többször beszámoltunk arról, hogy az angol áruhitelzők megbízottjainak néhány hónappal ezelőtt București-ben történt látogatása alkalmával, amikor a többszáz millió lei kereskedelmi tartozások kifizetésére vonatkozó tárgyalásokat tartották, Costinescu kereskedelmi és iparügyi miniszter rendkívül praktikus megoldási tervet terjesztett elő, amellyel meg akarta könnyíteni a román-angol fizetési egyezmény létrehozását. A nyugateurópai nagy koncepciójú kereskedelmi miniszter ugyanis ráirányította az angolok figyelmét az ardeal-i és Hunedoara-megye aranymezőire, amelyekben sok milliárd lei értékű nemes fém fekszik kibányászatlanul. Azt javasolta az angoloknak, hogy nálunk zárolt kőveleléseik egy részét fektessék be az üzemen kívül lévő aranybányákba, azonkívül pedig tárjanak fel új aranymezőket, mert megfelelő anyagi befektetéssel horribilis értékű aranyat sikerül a föld mélyéből felhozni.

Többek között Brad és Baia de Cris környékén, tehát Arad- és Hunedoara-megye határán is nagyértékű aranymezők vannak, amelyeknek kihasználására arad-i és más városbeli vállalkozók is kaptak már zárt kutatmányi engedélyeket.

A kereskedelmi miniszter kérésére az angol pénzcsoportok szakértői végigjárták az ardeal-i aranybánya vidékeket és nemcsak Hunedoara megyében, hanem a szomszédos Abrud, Zlatna, Roșiori, továbbá Baia-Mare vidékén is jártak és ottani tapasztalataikkal teljesen meg voltak elégedve.

Kijelentették, hogy halandók 400.000 fontsterlinget befektetnek a kihasználatlan vagy kevésbé aktív aranybányákba, de az arany egyrészét föltétlenül külföldre akarják szállítani, mert ott magasabb árakat kapnak érte, mint nálunk.

Ama kívánságuknak is kifejezést adtak, hogy azokat a devizákat, amelyeket a külföldre szállítandó aranyért kapnak, szabadon használhassák fel, tehát ne kívánja a kormány, hogy abból bármit is leadjanak a Banca Naționalának.

A több évfizeddel ezelőtt alkotott bányatörvény 81. paragrafusa megnehezítette az angolok kívánságának teljesítését, amelyet egyébként a kormány helyeselt, de a Jegybank kezdetben kifogásolta, azután mégis hozzájárult a nagy kedvezmény elfogadásához.

Miután az összes magasabb fórumok hozzájárulása biztosítva volt, Costinescu kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a bányatörvény módosítását királyi rendelettel hajtja végre. Ezt a tervet a parlament által megszavazott rendkívüli felhatalmazási törvény keretén belül valósítja meg. Mint București-ből jelentik, a királyi rendelet szövegét Costinescu dr. már el is készítette. Ez lesz az első eset, amikor a kormány igénybe veszi a felhatalmazási törvényt és királyi rendelettel — a parlament utólagos jóváhagyásával — változtat meg egy régi törvényt.

Az öfelsége által kibocsátandó törvényrendelet tartalma a következő: *Mindazok a társaságok, amelyek új tőkét fektetnek be az aranytermelésbe — akár új, akár régi bányák kihasználásáról legyen szó — a rendelet kiadásától kezdve az új beruházás alapján kibányászott arany bizonyos*

százalékát külföldre szállíthatják. Ezt a százalékos kvótát így állapította meg a kormány:

A kitermelt arany 10 százaléka exportálható, ha a szóbanlévő bánya évente legfeljebb 500 kilogram aranyat termel. 15 százalék exportálható, ha a bánya 500 kg. és 1000 kg. közötti mennyiséget produkál egy év alatt. 20 százalék kivihető az 1000 és 2000 kg. közötti évi termelésből és 25 százalék akkor, ha a bánya évente 2000 kilogramon felüli mennyiséget termel.

Az így exportálandó aranyért kapott deviza teljesen az aranybánya társaságot illeti, tehát a Jegybank abból semmit sem kap. De az exportált kvantumon felüli mennyiség árát, ha az arany az új bányaberuházás alapján kerül felszínre és azt devizáért adják el, a Banca Naționalara kell engedményezni és az hivatalos árfolyamon veszi át ezt a devizát. Pénzügyi és kereskedelmi körökben kedvező eredményeket várnak az angol tőkének az ardeal-i aranybányászatba való bekapcsolódásától.

A régi iparosok és az ipartörvény

Kell-e vizsgát tenniük a régi iparosoknak?

Az új ipartörvény életbelépésével kapcsolatban felmerült egy súlyos probléma és pedig az iparigazolványok kérdése. A törvény átmeneti intézkedéseiben ugyanis elrendeli, hogy a jelenlegi iparigazolványokat újakra kell becserélni és utal arra, hogy az új iparigazolványokat a törvény 160-ik paragrafusának megfelelően adják ki. A becserülésnek a törvény megjelenésétől számított négy hónapon belül kell megtörténnie. A törvény 160-ik paragrafusa úgy intézkedik, hogy iparigazolványt azok kaphatnak, akik mesterkönyvvvel rendelkeznek. Ebből azt a következtetést lehetne levonni, hogy mindazok, akik az új ipartörvény intézkedése alá tartoznak és akik eddig is gyakorolták mesterségüket, kötelesek a mesterkönyvet beszerezni, amihez viszont csak a képesítési vizsga letétele után juthatnak. A képesítési vizsgát a munkaügyi felügyelőség mellett működő szakbizottság előtt kell letenni. Ez a kötelezettség a kisebbségi iparosokat egzisztenciájukban érheti, mert sokan lennének olyanok, akik a vizsgát nem tudnák az állam nyelvén letenni.

Szakkörökben azonban az a vélemény alakult ki, hogy a régi iparosoktól nem fogják kérni a mesterkönyvet. Az ó-királyságban ugyanis a mesterkönyveket ugyanazokkal a feltételekkel adták ki, mint itt az iparigazolványokat, így tehát az ardeal-i iparigazolványok lényegében az ó-királyságbeli mesterkönyveknek felelnek meg. Valószínűnek látszik, hogy a törvény végrehajtási utasítása is ezt az álláspontot teszi majd magáévá és a régi iparosoknak nem kell vizsgát tenniük, hanem iparigazolványaikat egyszerűen becserélik.

Ami az eddigi munkakönyveket illeti, azok hat hónapon belül kell becserélni.

Az arad-i pénzügyigazgatóság forgalmiadó-ügyosztályának figyelmeztető felhívása a mészárosokhoz és hentesekhez

Az Aradi Közlöny március 29-i számában részletesen ismertettük azt a pénzügyminiszteri rendeletet, amely előírja, hogy a prém nélküli nyersbőrök átlag ára után 3 százalék forgalmiadót kötelesek fizetni az összes husiparosok a vághid hivatalos feljegyzései alapján.

Az átlagár megállapítását az arad-i adóklvetségi pénzügyigazgatóság forgalmiadó ügyosztálya rábizta a mészárosokra és hentesekre, akik azonban határozatukat mostanig nem közölték a pénzügyigazgatósággal.

Mivel a forgalmiadót a törvény értelmében minden hó 10-ig kell befizetni és mivel a husvágók mostanig sem közölték a nyersbőr átlagárát, a melynek alapján a forgalmiadót az adminisztráció inkasszálhatja, azért a pénzügyigazgatóság figyelmezteti a mészárosokat és henteseket, hogy egy-két napon belül okvetlenül fizessék be a 3 százalékos forgalmiadót, mert ellenkező esetben kénytelen adókihágási jegyzőkönyvet felvenni. Ez a felhívás összesen kb. 300 husvágóiparost érint Arad-on és a megyében.

Erőteljes

életének 52-ik évében megszünt létezni az Ipartestület. Mit hoz az új, most életbe lépett ipartörvény, majd csak a végrehajtási utasítás kibocsátása után fogjuk teljes egészében mérlegelhetni. Egylőre csak annyit állapíthatunk meg, hogy az iparosság képviselői szervének autonóm joga megszüntetésével elvették rendelkezési jogát azon vagyon fölött is, amelyet évtizedek alatt teljesített áldozatkészségével hordott össze különböző humanitárius és továbbképzési célok szolgálatára és amely vagyonhoz sem állam, sem város egyetlen banival hozzá nem járult és amely vagyon felett, a most hatályon kívül helyezett törvény alapján jóváhagyott alapszabályok értelmében, csak az iparosság egyeteme, a közgyűlés határozhatott.

Ez a vagyon az új törvény értelmében kizárólagosan a munkakamara iparos szekciójának kezelésében és csak is annak javára hasznosítható. Meg vagyunk róla győződve, hogy amíg Arad-on Vulpe Iosif kamarai elnök fogja az ügyeket intézni, nem is lesz semmi baj a törvény értelmezése és érvényesítése körül, de viszont azt is tudjuk, hogy nem mindenhol és nem mindig vannak olyan vezetők, akiknek személye elég garancia lenne arra, hogy ezek a milliókat kitévő vagyonok megmaradnak-e azon célok szolgálatában, amely célok teljesítésére rendeltettek.

Arad-on az általunk alig egy hónapja rendeltetésének átadott iparos agmeház sorsa Vulpe Iosif kamarai elnök és Feier Stefan az iparos szekciónak elnöke kezén biztosítva van, de egy ilyen intézmény fennállását biztosítani kell arra az időre is, amikor esetleg nem Vulpe és Feier jóérzése juttatja el a támogatásra szorult aggodat a viharoktól megvédő hajlékba.

Ezt az intézményt Arad össziparossága létesítette mindazon arad-i iparosok részére, akik azt igénybe venni reászorultak, tekintet nélkül, hogy fizettek-e külön tagdíjat e célra és milyen templomban dicsérik az Urat. — Arad össziparosságának kell tehát módot találni, hogy az esetleges kritikus időkben is a kitűzött célu rendeltetés teljes egészében megóvassék.

A munkakamara veszi át a mai nappal azon hatósági teendőket, amelyeket eddig az ipartestület végzett. Azonban éppen strukturájánál, állami hivatali jellegénél fogva, hiányzik majd működéséből az ipartestületek egyik talán legfontosabb lényege, a gazdasági érdekképviselő. Ugyanis bajosan képzelhető, hogy ha az iparosságra sérelmes adózási rendelkezés történik, ha a tanonctartás rendelkezései nem felelnek meg, ha a betegségyező pénztár autonómiajéért indítunk mozgalmat, hogy akkor a hivatalos kamara lehetne az a fórum, amely egy országos kongresszus megszervezését keresztül vinné és annak határozatai alapján szőlőnkkel szegődhetne, amint azt az ipartestületek mindenkor és természetesen megtehettek és megtettek.

Gondoskodnunk kell tehát egy ilyen szervről, mégpedig nemcsak helyi vonatkozásban, hanem országos jelleggel, de azzal a törhetlen akarattal, hogy annak minden tekintetben távol kell állani a politika káros befolyásától, hogy annak egyetlen irányítója kizárólag az egyetemes kézműipari érdekek szolgálata legyen. Vannak, sőt fölös számunka vannak, ma is országos jellegű csoportulások, ezek azonban a mai szervezetükben nem pótolhatják azt, amit az ipartestületek megszüntével veszítünk. Mégpedig részben azért mert pártpolitikai szolgálatban állanak, másrészt, mert az ókirályságbeli szokásoknak, vagy szükségletnek megfelelőleg, nemcsak az önálló kézműiparosságot illet fel, hanem tagjai között nagyszámban foglalnak helyet munkások és munkavezetők is. Márpedig ezeknek az érdekei sohasem hozhatók egy nevezőre az önálló iparosság érdekeivel és annak az alakulatoknak, amelyre nekünk szükségünk van, éppen ama helyzet megváltoztatásának érdekében kell a küzdelmet felvenni, amelyet a munkakamara mai hármassal mivolta a mi részünkre jelent.

Meglévő törvényeket respektálni kell, de egyetlen törvény sem örökéletű és minden állampolgárnak jogában áll — törvényes kereteken belül — annak módosítására törekedni. A kézműiparosságnak életérdeke a munkakamarába való beosztásból szabadulni, vagy az ottani keretekben teljes önállóságot nyerni. Ez az életérdek parancsolja, hogy a volt ipartestületek vezetői és a regálti kézműiparos képviselők vezetői egymást mielőbb találják meg és annak módját is, amellyel ezt a közös érdekképviselőt megalkotni lehessen.

MOSKOVITZ IZIDOR

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-vel!

= KAPHATÓ MÁR REPÜLŐBÉLYEG AZ ARAD-I TRAFIC COMERCIALNAL. Mint ismeretes, több napon át nem lehetett repülőbélyeget kapni az arad-i bélyegárudákban. Az arad-i pénzügyigazgatóság kedden délelőtt azt a kérdést intézte a Trafic Comercialhoz, hogy megérkeztek-e már București-ből a megrendelt bélyegek és azt a választ kapta, hogy a Trafic Comercialnál bármilyen címletű repülőbélyeg kapható és hogy az nála sohasem fogyott ki az utolsó darabig.

= Új fontos tudnivalók a devizatörvénybe ütköző büncselekményekre elrendelt amnesztiról. A bucuresti-i lapok beavatott forrásból a következőket közlik: Szerdán, e hó 6-án jár le az a határidő, ameddig a Banca Nationala-hoz be kell nyújtani a kereskedelmi tartozások kiegyenlítése céljából titkosan végzett átutalásokról szóló nyilatkozatot. Mivel a kereskedők és vállalkozók előtt egyes rendelkezések homályban maradtak, azért közöljük, hogy a március 28-ig végzett titkos kereskedelmi átutalásról a Banca Nationala nem kér okmányokat. A nyilatkozatban csak a titkosan átutalt deviza összegét, az átutalás idejét és a külföldi hitelező nevét, címét kell beírni. Feltüntetendő még a március 28-a előtt vásárolt árukért fizetendő deviza és az ezeket igazoló okmányokat is csak akkor kell benyújtani, amikor a tartozás esedékessé válik és az erre szolgáló deviza átutalását kéri az adós. Akik most nem tudták pontosan részletezni, hogy mennyi árutartozásuk van a külföldön, azok részletezés nélkül csak a végösszeget tüntessék fel a nyilatkozatban és utólag is közölhetik a Jegybankkal árutartozásból származó devizakötelezettségük részletezését.

Ujra letartóztatták a macea-i incidens szereplőit

A négy gazdán kívül egy ötödiket is őrizetbe vettek — A timisoara-i hadbíróóság elé kerülnek a letartóztatottak

Néhány héttel ezelőtt, husvét hétfőjén incidens folyt le a macea-i Fackelmann-féle vendéglőben, ahol egy muátság alkalmával Moșanu Teodor grancsárkatonát bántalmazták. A katona többiben felkért ittas állapotban egy leányt, mire a leány táncosa, Leiser József kivitte Moșanut az uccára, ahol — a vád szerint — Eisenbell György, Haasz Márton és Weldin Károly községbeli lakosokkal együtt súlyosan bántalmazta a grancsárt. Annakidején letartóztatták a négy macea-i gazdát, akiket azonban az ügyészség szabadlábrahelyezett. Az ügyben most feltűntek fordulat történt.

Az arad-i grancsárparancsnokság átiratára a csendőrség új vizsgálatot vezetett be, amelynek megállapítása szerint a katona bántalmazása sokkal súlyosabb körülmények között ment végbe, mint ahogyan azt az első vizsgálat kiderítette. Így egy tanu jelentkezett, akinek vallomása szerint a társaság egyik tagja késszurást is ejtett Moșanun. Az új vizsgálat megállapításai nyomán

a négy gazdát ismét letartóztatták, sőt rajtuk kívül egy ötödiket is őrizetbe vettek. Az öt letartóztatottat a timisoara-i hadbíróóság elé viszik, miután az itélkezik felettük. A hozzátartozók az új fordulatról ma értesítették dr. Raicu Aurel védőt, aki a védelem képviselője.

letében meg is tette a szükséges intézkedéseket. Egyelőre még nem hozták Arad-ra a letartóztatottakat, sőt lehetséges, hogy egyenesen Timisoara-ra szállítják át őket, ahol a hadbíróóság fogházába kerülnek.

UJ KÖNYVEK

Valóságos modern Lexikon: Horovitz: „Idegen szavak magyarázata”. Horovitz: „Idegen szavak magyarázata” ötödik teljesen átdolgozott és lényegesen bővített kiadásban (1936.) jelent meg. A remek kiállítású mű 420 lapon, díszes egészszávonkötésben 162 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Népszava kiadványok teljes jegyzékét Lepage-tól.

Bernhard Kellermann: „Barátok”. B. Kellermann egy-egy regényének megjelenése mindig esemény a könyvpiacra. Az Alagut-hoz, a Schellenberg festvérek-hez és az Anatalhoz méltán sorakozik a most „Barátok” címen megjelent új regénye, melyben a barátság, a bajtársi együttérzés és a közös munka himnuszát zengi a nagy író. És ami Kellermannban a legjellegzetesebb: a tempó, amelyben hősei, ezek az előttünk mozgó, husból és vérből való, emberi erényekkel bíró eleven emberek végzik a munkájukat, sehol sem olyan erős és erélyes, mint ebben a regényben, amelyben szétáradó éles hegyi levegő üdítő illata lebegi át a kellermanni érdekességgel csoportosított sok, végtelen történet. Ez a regény a Nova-sorozatban jelent meg.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetéseket előre fizetendő.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

HÁZASSÁG

Közösházartásra lépnek olyan intelligens egyedülálló középkorú ur-nővel, aki részemre 50.000 Lei kölcsönt nyújtana havi 5000 Lei törlesztéssel. A kölcsön visszafizetése után, kölcsönös szimpátia esetén, házasságra lépnek. Választ „Özvegy uriember” jeligére a kiadóba kérek. 2149

ALKALMAZÁS

Délelőttre megbízható ügyes takarítót keresek. Cim: Calea Radnei 18—20, ajtó 4.

Intelligens német kisasszony állást keres gyermek mellé uricsaládnál. Cimeket a fiókiadóba. 2158

Jobb leány ajánkozik gyengélkedő urnó vagy gyermek mellé, vidékre is. Varrásban, kézimunkában járatos. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jobb leány” jeligére. 2157

LAKÁS

CSINOSAN butorozott különbejáratu szoba május 16-re kiadó Str. Mărășești 27. szám.

Kiadó a főtéren ké szép, egymásba nyíló szoba, külön bejáratú. Irodának is nagyon alkalmas. Cim a kiadóhivatalban.

KERESSEK a központban egy modern 5-t szobás lakást mellékhelyiségekkel lehetőleg családi házból azonnali beköltözésre. Cim: Victoria Bank, 2155

Háromszobás teraszos, összkomfortos lakások most épülő házban, augusztus 1-re kiadók Bdul Carol 15. villasoron. — Cim: Tarján, Banca Ardeleana. 2114

Magánház 2 szobás, konyhás, előszobás lakásai május 16-re kiadó. Str. Pioneer 12. 2151

15-ére keresek uricsaládnál szépen berendezett szobát fürdőszobaszáználattal, ellátással. Cimeket „Belváros” jeligére a fiókiadóba kérek. 2152

VÉTEL ÉS ELADÁS

LISZKA kávéjának jóságáról és olcsóságáról Ön is meggyőződhet! P. Catedralei 1. 1265

Olcsó zászlótartók: „Spor” E. Saitz-nél, Pinta Avram laneu 4. (Zimmermann bérkereskedés mellett.) 2156

Zöld bab, Karfiol, Új burgonya, Zöldborsó (szemes) kapható Kohnnál, 16-postával szemben.

FINOM kiváló bronzlámpa, ebédő vagy uriszobának alkalmas, oladó. Bővebbet Rosenfeld villanyszerelő-üzlet, új Neumann-ház. 2139

Zongora, bécsi, rövid, keresztthuros, kitűnő állapotban. eladó. Neumann, Reg. Ferdinand 11. 2146

Motorsónak, 10—14 ülőhelyes, fedhető, jégszekrényvel ellátva, igen olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2141

ZONGORA jókarban levő, bécsi, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2160

Villany-szerelés és azok javítása
Villany-műszerek és azok javítása
Villanycsillárok és azok javítása
Villany-gépek és azok javítása
Villany-szerelési anyagok raktára
NAVRÁDI,
Arad. Str. Motianu. 982

KÖLÖNFÉLÉK

Közreműködő társat keresek 10—120 ezer leiel. Cimeket a kiadóhivatalba „Szorgalom” jeligére. 2147

Beraktározási raktárban lakásberendezések olcsón beraktározatók. Bármi megbízást legpontosabban elvállalok, eladásokat is közvetítek. Bladó perzsafutószőnyeg, rézagy, villanycsillárok. Str. Moise Nicoara 9—11. 20 8

Rádióműsor

— Romániai idoszámítás. —

SZERDA, MÁJUS 6.

Bucuresti. 7.15: Torna. 7.30: Szórakoztató lemezek. 13: Időjelzés, vizállás, könnyű lemezek. 13.25: Sport. 13.40: Vegyes lemezek. 14.15: Beszélőújság. 14.30: Szórakoztató lemezek. 15: Hírek. 18: Constantinescu zenekar. 19: Vegyes közlemények. 20: Felolvasás. 20.20: Új lemezek. 21.20: Rádiózenekar. Utána: 22.10: Badescu Dinu operaénekes énekel. Csak Bucuresti. 20.20: Metzner B. és Gail Marcel kéthegedűs versenye. 20.55: Üzenetek. 21.15: Jazz. 22.45: Hírek. 24—1: Motzoi zenekar. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Egy modern leány tragikus élete. (Baskircsev Mária.) (Felolvasás.) 11.45: A racionális konyha. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Wolf Endre hegedűl, Dobos Imre klarinétos (zongorakísérettel.) Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.40: Hírek. 17.15: A rádió diákielőjárja. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Baranyi János dr. zongorázik. 18.40: Közvetítés a Tisza Kálmántéri gyermekjátékszótérről. 19.15: Maria Meder énekel (zongorakísérettel.) 19.45: A Magyar ipar és a Budapesti Nemzetközi Vásár. Chorin Ferenc dr. előadása. 20.15: Cigányzenekar. 21: Hangjáték-előadás a stúdióban. „Mi lett volna, ha...” 21.40: A Budapesti Nemzetközi Vásár képviselt nemzetek zenéjének bemutatása. (Hanglemezek.) Közben: Beszélgetés a BNV-on résztvevő külföldi kiállítókkal. 22.40: Hírek. 23: Hangverseny Zenekar. — 0.20: Jazzzenekar. 1.05: Hírek. — Budapest II. 19.50—20.10 Cigányzenekar. 20.15—20.45: Olasz nyelvoktatás. 21—23: Hangverseny. Utána kb. 23.05: Hírek, időjárásjelentés. — Bécs. 8.25—9: Könnyű lemezek. 13: Könnyű zene. 18.10: Az osztrák—angol labdarugómérkőzés közvetítése. 20.10: Időszerű anyag. 20.45: Savoyai Jenő herceg korabeli fuvós zenedarabok. 21.20: Berlini filharmonikusok. 23.10: Rádiózenekar. 0.45—2: Jazz zongoralemezek. — Belgrad. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.45: Rádiózenekar. 19.30: Lemezek. 20.50: Szerb dalos és táncos est. 23.20—0.30: Rádiózenekar. — Leipzig. 18.30: Közzene. 19.05: Művészlemez. 20: Hepp alt Wolf-dalokat énekel. 21.15: Az ifju-

ság zenéje. 21.45: Scholz: A kötelesség. hangjáték. — Pozsony. 13.10: Lemezek. 13.35: Brno. 14.20: Lemezek. 16: Rádiózenekar. 23.30: Lemezek.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 7.

Bucuresti. 7.15: Torna. 7.30: Lemezek. 7.55: Háziasszonyoknak. 13: Időjelzés, vizállás, Marou-zenekar. 13.25: Sport. Szórakozóhelyek hírei, tőzsde. 14.15: Beszélőújság. 14.30: Marou-zenekar. 15: Hírek. 17: Strajeri (ifjúsági óra.) 18: A rádió szalonzenekara. 19: Felolvasás. 20.20: Cocarescu Magda zongorázik. 20.55: Hangversenyismertetés. 21.15: A filharmonikusok hangversenye. A szünetben beszélőújság. 23.45: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Küzdelem a tudóvész ellen. (Felolvasás.) 11.45: Költők a betegségről. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Honf. Erzsébet énekel. Szeless Béla hegedűl (zongorakísérettel.) Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.15: Ardeal népművészete. Beth Mária grófnő előadása. 17.45: Pontos időjelzés. Hírek. 18: Földművelés, rádióelőadássorozat. 18.30: Dostaly Ignác tárogatózik (zongorakísérettel.) 18.50: Ditrói Mór előadása. 19.20: Tánclemezek. 20.05: Hogyan üzenjünk a Vátsárról. Radó Árpád előadása. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. Az I. felvonás után kb. 21.05: A rádió külügyi negyedórja. A II. felvonás után kb. 22.05: Hírek. Az előadás után kb. 23.15: Időjárásjelentés. 23.20: A Fejesszalonzenekar műsora. 24: Germanus Gyula dr. angolnyelvű előadása. 0.20: Cigányzenekar. 1.05: Hírek. — Budapest II. 18—18.25: A gépkultúra és a gazdasági válság. 19.30—20: Angol nyelvoktatás. 20.30—20.55: Náda Pál előadása. 21—22.15: A rádió szalonzenekara. 22.20—22.40: Hírek. — Bécs. 8.25—9: Könnyű lemezek. 11.50: Citera lemezek 13: Bécsi operettek részletei. 17.05: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, lemezek. 20.30: Rádiózenekar. hangv. 23.10: Ginster szoprán Schubert-, Bella- és Wolf dalokat énekel. 0.05—2: Tánczene. — Belgrad. 13: Rádiózenekar. 14.15: Lemezek. 18.20: Lemezek. 18.45: Népdalok. 20.50: Népdalok. 21.30: Mozart: Varázsfuvola, opera. — Deutschlandsender. 7.10: Lemezek. 7.30: Szórakoztató zene. 17: Könnyű zene. 20: Mozart-lemezek.